

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VĂRSTNICE
ORPOSDRU REGIUNEA NORD-EST

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENI!

Titlu proiect: „ DEZVOLTARE ANTREPRENORIALĂ ȘI RELAȚIONARE ÎN MEDIUL DE AFACERI (D.A.R.M.A.) ”

Contract nr. POSDRU/92/3.1/S/63271

ÎNDRUMAR DE EDUCAȚIE

ANTREPRENORIALĂ

**BENEFICIAR.
CAMERA DE COMERȚ, INDUSTRIE ȘI AGRICULTURĂ
BOTOȘANI**

1. Câteva considerente necesare unui bun început în afaceri

Startul și conducerea unei afaceri cer motivație, dorință și o anumită înclinație, la care trebuie neapărat adăugate planificarea și continuă observare a realităților înconjurătoare.

Deși nu oricine este de la bun început un bun antreprenor, oricine poate învăța să acționeze ca unul. Mai mult, succesul în afaceri nu depinde de statutul social, vârstă, sex, stare civilă, aria geografică ... și nici măcar de pregătirea profesională.

DE REȚINUT : În afaceri nu există garanții.

Începeți prin a vă evalua punctele tari și punctele slabe ca potențial proprietar sau manager al unei mici afaceri. Va trebui să vă răspundeți în mod onest la următoarele:

Sunteți o persoană activă? *Va depinde numai de dvs să dezvoltați proiecte, să vă organizați timpul și urmăriți detaliile*

Cum vă descurcați cu diferite tipuri de oameni? *Proprietarii de afaceri trebuie să aibă relații profesionale cu o mare varietate de persoane incluzând: clienți, furnizori, angajați, personalul băncilor, precum și alte tipuri de profesioniști cum ar fi: avocați, contabili, consultanți. Puteți să vă descurcați cu un client insistent, cu un furnizor care nu este de încredere, sau cu un funcționar arțagos dacă interesele afacerii dvs o cer ?*

Cât de bun sunteți în luarea de decizii? *Proprietarii de mici afaceri sunt mereu în situația de a lua decizii – adesea în timp scurt, independent și sub presiune.*

Aveți energia fizică și emoțională să derulați o afacere? *A fi proprietar de afacere este desigur extraordinar, dar este de asemenea asociat și cu multă muncă. Puteți face față la 12 ore de lucru zilnic, 6 (uneori chiar 7) zile pe săptămână ?*

Cât de bine planificați și organizați? *Cercetările arată că proasta planificare stă la baza majorității eșecurilor în afaceri. O bună organizare financiară, a resurselor logistice, a activităților și a producției/ serviciilor, poate ajuta la evitarea multor neplăceri.*

Aveți o ambiție suficient de puternică? *Administrarea unei afaceri vă poate încerca emoțional fără menajamente. Unii proprietari de afaceri cedează prea repede în fața provocării de a purta în întregime pe proprii umeri responsabilitatea succesului afacerilor lor. O puternică motivație vă va ajuta să supraviețuiți nereușitelor și perioadelor de extenuare.*

Cum va afecta afacerea familia dvs? *Primii câțiva ani de început ai afacerii pot fi dificili pentru familie. Este important ca membrii familiei să știe la ce să se aștepte, iar pentru dvs să fiți capabil să vă încredeți în sprijinul lor în tot acest timp. Pot apărea de asemenea dificultăți financiare până când afacerea devine profitabilă, ceea ce ar putea dura luni sau chiar ani. E posibil să fie nevoie ca pe termen scurt să scădeți ceva din standardul de viață sau să puneți garanție unele din bunurile familiei.*

Vestea bună este că oricine poate practic învăța să lucreze ca un antreprenor

DE REȚINUT : Scopul oricărei afaceri este PROFITUL

Dacă aveți alt scop în ceea ce doriți să întreprindeți, nu aveți o afacere !

Deși poate părea meschin, acest adevăr – și totodată **avertisment** – definește o realitate ce ar trebui să stea la baza demarării oricărei afaceri. Din păcate există destul de mulți antreprenori care, deși fac ceea ce le place și la ce se pricep – sau poate tocmai din acest motiv – se lasă “furați” de frumusețea afacerii lor și-i uită scopul ... poate nu singurul, dar cu siguranță cel mai important: **PROFITUL**.

2. Primii pași într-o afacere : PLANIFICAREA

Planificarea afacerii este asemenea planificării unei călătorii: ajungerea la destinație depinde de cât de bine a fost ales drumul și cât de judicios împărțite resursele.

Pentru început se pot parcurge 8 pași simpli, care să conducă la un *plan de afaceri* succint, dar suficient de clar și util în ghidarea pe perioada de start:

1. **Alegerea unui nume** potrivit firmei, relevant pentru domeniul de activitate și cu o rezonanță adecvată în urechile potențialilor clienți (*un exemplu de lipsă de inspirație în acest sens este încercarea mea veche de a pătrunde cu Dacia Nova în țări latino-americane, unde “no va” înseamnă “nu merge”, “nu funcționează”*).
2. **Viziunea** – stabilirea descriptivă a unei evoluții a afacerii pentru următorii 3 – 5 ani
3. **Misiunea** – identificarea clară a ceea ce afacerea are de oferit clienților săi și prin ce este ea unică față de concurență
4. **Obiectivele** – exprimarea clară, în termeni concreți pe cât posibil cunoscabili și cu termene precizate de îndeplinire, a ceea ce se dorește să se obțină
5. **Analiza** succintă a principalelor caracteristici ale afacerii

Planul de afaceri (simplificat)

Nr	Capitol
1.0	Prezentare generală rezumativă
1.1	Obiective
1.2	Misiune
1.3	Puncte esențiale pentru succes
2.0	Descrierea firmei/ afacerii
2.1	Nume, date de identificare, adresă
2.2	Structura de personal și managementul afacerii
2.3	Descrierea afacerii și a produselor/ serviciilor

- 2.4 Programarea în timp a afacerii
- 3.0 Marketingul afacerii**
- 3.1 Mixul de marketing (preț, produs, plasare, promovare)
- 3.2 Politica de vânzări
- 3.3 Concurența
- 4.0 Bugetul afacerii**
- 4.1 Structura cheltuielilor
- 4.2 Structura veniturilor/resurselor financiare
  - 4.2.a - Resurse financiare proprii sau atrase
  - 4.2.b - Estimarea vânzărilor
  - 4.2.c - Alte resurse posibile (finanțări nerambursabile etc)
- 5.0 Plan financiar/ previziuni**
- 5.1 Bilanț simplificat. Profit și pierdere
- 5.2 Flux de numerar
- 5.3 Principalii indicatori ai afacerii

3. Elemente de legislația afacerilor și financiar contabile

Forme legale de organizare și funcționare

Prin art 2 din **legea 31/1990** se stabilesc 5 forme de organizare a societăților comerciale românești și anume:

1. societatea în nume colectiv (S.N.C.)

Care se caracterizează prin faptul că asociații acestei forme de societate au, în general, calitatea de comercianți și răspund solidar și nelimitat de datoriile societății;

2. societate în comandita simplă (S.C.S.)

În care o parte dintre asociați, numiți comanditari, au de regulă calitatea de comercianți și răspund solidar și nelimitat de datoriile societății, iar o altă parte, comanditarii, răspund doar până la concurența aporturilor subscrise de fiecare;

3. societate pe acțiuni (S.A.)

Asociații societății pe acțiuni nu răspund decât în limita capitalului social subscris. Se particularizează prin faptul că poartă denumirea de acționari, fiind posesorii unor valori

mobiliare (actiuni) primite in schimbul aporturilor. Actiunile au o valoare egala, care nu poate fi mai mica de 1000 de lei (conf. art. 93 din legea 31/ 1990);

4. societatea in comandita pe actiuni (S.C.A.)

Capitalul social este divizat in actiuni, iar asociatii se impart in comanditanti si comanditari, raspunderea acestora fiind intocmai ca la societatea in comandita simpla;

5. societatea cu raspundere limitata (S.R.L.)

Asociatii nu au calitatea de comercianti si nu raspund de datoriile societatii decat in limita aporturilor. Capitalul social e divizat in parti sociale egale care trebuie sa aiba o valoare minima de 100.000 de lei fiecare.

Societatea cu raspundere limitata cunoaste o forma aparte: societatea cu raspundere limitata cu asociat unic.

Alte forme legale pentru obținerea de venituri

Conform OUG 44/2008, vechile forme de organizare a activitatilor independente sub forma de PFA (Persoană Fizică Autorizată) sau AF (Asociație Familială) au fost inlocuite cu alte trei forme de organizare si anume:

Persoana Fizica autorizata (PFA),

Intreprindere Individuala (II) si

Intreprindere familiala (IF).

In ceea ce priveste PFA, noua lege aduce o serie de modificari, astfel:

- PFA nu poate avea angajați cu contract de muncă pentru desfășurarea activității pentru care a fost autorizată;
- PFA își desfășoară activitatea folosind în principal forța de muncă proprie și aptitudinile sale profesionale.
- O persoana fizica nu poate avea calitatea de PFA si de intreprindere individuala in acelasi timp, dar poate cumula calitatea de PFA cu cea de salariat al unei terțe persoane care funcționează, atât în același domeniu, cât și într-un alt domeniu de activitate economică decât cel pentru care PFA este autorizată;

Referitor la Intreprinderea Individuală („ÎI”), aceasta este o formă de organizare nouă, neexistenta in vechea lege, avand urmatoarele particularitati:

- Persoana fizica posesoare a unei întreprinderi individuale devine comerciant persoană fizică de la data înregistrării sale în Registrul comerțului, dar fara a dobandi personalitate juridică prin înregistrarea în Registrul comerțului;
- Posesorul unei întreprinderi individuale poate fi in acelasi timp si salariat al unei terțe persoane care funcționează atât în același domeniu, cât și într-un alt domeniu de activitate economică decât cel în care funcționeaza întreprinderea individuală.
- Pentru organizarea și exploatarea întreprinderii sale, persoana fizica posesoare a unei ÎI, în calitate de angajator persoană fizică, poate angaja terțe persoane cu contract individual de muncă;
- Întreprinzătorul posesor al unei ÎI nu va fi considerat un angajat al unor terțe persoane cu care colaborează, chiar dacă colaborarea este exclusivă;

Întreprinderea Familială („ÎF”) este corespondenta in noua lege a vechii forme AF (asociație familială). Noutatea fata de vechea forma de organizare este:

- Membrii unei întreprinderi familiale pot fi simultan atât PFA cât și întreprinderi individuale;
- Membrii unei întreprinderi familiale pot cumula și calitatea de salariat al unei terțe persoane care funcționează atât în același domeniu, cât și într-un alt domeniu de activitate economică decât cel în care și-au organizat întreprinderea familială.

Înmatriculare

Pentru a înființa societatea comercială trebuie întocmit și depus un dosar la Registrul Comerțului; acesta va elibera *certificatul de înmatriculare* al societății.

Dosarul trebuie să cuprindă (cu aproximație, putând apărea diferențe în funcție de posibile noi prevederi legislative, forma concretă de organizare, tipul de activitate principală etc):

- dovada rezervării de denumire a societății;
- dovada actului de spațiu;
- declarație pe proprie răspundere a asociaților și administratorilor,
- cazierile fiscale ale acestora;
- specimen de semnătură,
- dovada depunerii capitalului social,
- actul constitutiv al societății;

Detaliile exacte ale pașilor necesari pentru înmatriculare pot fi aflate de la specialiștii Registrului Comerțului.

Pentru producătorii agricoli independenți se pot elibera **certIFICATE DE PRODUCĂTOR**, care asigură legalitatea comerțului în piețe publice special amenajate.

Certificatul de producător se eliberează de primării comunelor, orașelor și municipiilor, la solicitarea producătorilor, care completează în acest sens o cerere tip careia îi anexează o serie de acte solicitate (titlul de proprietate, buletinul de identitate, chitanța de la casieria primăriei prin care se achită taxa specială de eliberare a certificatului de producător).

Sistemul contabil

Dacă unii întreprinzători consideră că singura resursă importantă sunt doar banii, iar pe parcursul desfășurării activității firmei se concentrează exclusiv pe obținerea de profit se poate afirma faptul că, pe lângă celelalte resurse importante, departamentul financiar contabil este "inima" care susține orice formă de organizare a activității. Să ne gândim de exemplu ce se poate întâmpla într-o firmă, indiferent de mărimea ei, dacă în evidențele contabile sunt diverse erori, ținând cont de faptul că orice eroare se sancționează cu amenzi care pot ajunge de la câteva milioane la sute de milioane. Important de reținut este faptul că pentru aceeași infracțiune se dau aceleași amenzi indiferent de mărimea firmei. Unele afaceri rentabile ajung la faliment doar din cauza unor erori constatate în contabilitate.

În cadrul oricărei organizații în **fundamentarea unor decizii** precum: acordarea de termene de plată pentru clienți, realizarea unor investiții, accesarea unor linii de credit etc. este foarte necesar să se țină seama de informațiile furnizate de compartimentul financiar contabil.

Informațiile provenite din contabilitate îi ajută pe manageri să-și fundamenteze politicile de prețuri, de personal, de investiții etc.

Conform legislației în vigoare orice întreprindere are obligația de a-și organiza propriul compartiment financiar contabil, apelând la serviciile unei persoane cu studii superioare în domeniu și membru al Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, sau la serviciile unei firme specializate. De la această regulă fac excepție doar societățile comerciale care au o cifră de afaceri anuală mică

Extragerea și interpretarea informațiilor pe baza balanței și bilanțului contabil

Situația unei firme este reflectată în primul de bilanță de verificare și bilanțul contabil. Din acestea orice specialist își poate da seama de «sănătatea» firmei. De fiecare dată când veți apela la o sursă de finanțare (fie ea o finanțare nerambursabilă sau un credit bancar), orice finanțator va avea pretenția să-i puneți la dispoziție bilanțele de verificare pe ultimile luni și bilanțul din anul fiscal încheiat (sau chiar pe minim trei exerciții financiare încheiate).

Structurile calitative folosite pentru modelarea situației patrimoniului sunt cele de **activ** și **pasiv**. Ele se explică și definesc simultan prin prisma economicului, juridicului și financiarului.

Din punct de vedere **juridic** activul, prin compoziția lui grupează elementele în bunuri reale și creanțe (drepturi asupra persoanelor) iar pasivul în capital propriu și datorii.

Prin prisma **economică** în subdiviziunile activului și pasivului trebuie să se facă distincție între structurile privind activitatea de investiție și activitatea de exploatare, astfel activul se împarte în activ de investiție și în activ de exploatare (stocuri creanțe, lichidități), iar pasivul în capitaluri și datorii, din care datorii financiare și datorii de exploatare.

Perspectiva **financiară** grupează activele în funcție de lichiditatea acestora, iar pasivul în funcție de exigibilitatea lor (termen de plată).

Bilanța de verificare

Este un document care se întocmește lunar și conține în formă sintetizată toate operațiunile desfășurate în luna curentă și în lunile precedente de la începutul anului și până în prezent. Deoarece în contabilitate orice operațiune este reflectată sub formă de simboluri (conturi), bilanța de verificare redă situația tot sub formă de simboluri.

Unitatea		BALANȚĂ DE VERIFICARE					
		la data de					
		Rulajele		Total sume		Soldurile	
Simbolul	Denumirea	lunii curente				finale	
conturilor	conturilor						
		A	B	A	B	A	B
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____

CAPITAL PROPRIU, din care:		
• Profit		
• Provizioane		
ALTE PASIVE		
TOTAL PASIVE		
Cifra de afaceri		

Contul de profit si pierdere

Bilantul contabil este considerat documentul ce descrie pozitia unei intreprinderi la un moment dat, indicand si marimea rezultatului. Apare insa necesara prezenta unui alt instrument de modelare contabila care sa explice modul de constituire a rezultatului si sa permita desprinderea unor concluzii legate de performantele activitatii intreprinderii. Acest instrument este cea de-a doua componena a situatiilor financiare si anume *contul de profit si pierdere*.

	An anterior	An curent
Venituri din vânzarea mărfurilor		
Producția vândută		
Cifra de afaceri (1+2)		
Venituri din producția stocată, alte venituri din exploatare		
TOTAL VENITURI DIN EXPLOATARE (3+4)		
Venituri financiare		
Venituri excepționale		
A. TOTAL VENITURI (5 + 6 + 7)		
Cheltuieli privind mărfurile		
Cheltuieli cu materiile prime		
Cheltuieli cu energie și utilități		
Cheltuieli cu impozite și taxe		
Cheltuieli cu salariile și alte taxe asimilate		
Cheltuieli cu amortizarea și provizioanele		
Alte cheltuieli de exploatare		

TOTAL CHELTUIELI PENTRU EXPLOATARE (8+...+14)		
Cheltuieli financiare, din care:		
- cheltuieli cu dobânzile		
Cheltuieli excepționale		
B. TOTAL CHELTUIELI (15 +16 + 17)		
C. REZULTATUL BRUT (A-B), din care:		
PROFIT		
PIERDERE		
D. IMPOZIT PE PROFIT		
REZULTATUL NET (C – D) , din care:		
PROFIT		
PIERDERE		

Instrumente de plata

ORDINUL DE PLATĂ

Ordinul de plata (engl. *payment order*) este o dispoziție neconditionată, dată de emitentul acesteia unei bănci receptoare de a pune la dispoziția unui beneficiar o anumită sumă de bani. Ordinul de plata (OP) este instrumentul efectiv care circulă între emitent și beneficiar, prin intermediul sistemului bancar, fiind purtătorul transferului de fonduri între cei doi parteneri.

Ordinul de plata presupune ca emitentul să aibă disponibilități în cont la banca sa în sumă cel puțin egală cu transferul și comisionul aferent sau dacă nu are cont să depună la banca suma necesară.

Ordinul de plata este irevocabil și se utilizează pentru efectuarea plăților.

ORDIN DE PLATĂ Nr. _____		PLĂTIȚI: / /	LEI adecă
SUMA IN LITERE			
PLĂTIȚOR	PRIMEA ACCEPTAREA	BENEFICIAR:	
CUI / CF		IBAN BENEFICIAR	
IBAN PLĂTIȚOR:		RO	
RO		LA BANCĂ	
De la:	BIC	Semnătura	BIC/ședintă RO
REPREZENTĂND:		TIP TRANSFER	NORMAL ☐ URGENT ☐
DETALII PENTRU PLĂȚI SPRE TREZORĂRIE		LS	DATA EMITERII
Număr de evidență a plății: / /		SEMNĂTURA PLĂTIȚORULUI	
CUI / CF BENEFICIAR			

pentru satisfacerea unor interese personale ale întreprinzătorilor, ele contribuind la dezvoltarea comunicării, care a permis extinderea piețelor cu toate consecințele sale benefice asupra civilizației moderne.

În România, înființarea societăților comerciale, inclusiv cele înființate de către de către persoane fizice sau juridice străine, este reglementată prin legea nr. 31, din 1990, privind societățile comerciale.

Această lege reglementează cele mai importante etape privind diferitele forme de societăți comerciale, cum ar fi:

Înființarea (constituirea) societăților comerciale;

Funcționarea societăților comerciale;

Modificarea actului constitutiv al societății comerciale;

Retragerea sau excluderea asociaților;

Desființarea, fuziunea, împărțirea sau divizarea societăților comerciale;

Falimentul societăților comerciale.

În înțelesul legii amintite, sunt stabilite 5 forme de constituire a societăților comerciale:

1. societate în nume colectiv;
2. societate în comandită simplă;
3. societate pe acțiuni;
4. societate în comandită pe acțiuni;
5. societate cu răspundere limitată.

Societățile enunțate sunt persoane juridice distincte de persoana proprietarilor (asociați sau acționari). Ele își desfășoară activitatea în nume propriu, au conducere și sediu proprii. Societatea comercială dobândește personalitate juridică prin încheierea unor formalități cerute de lege. Aceste formalități se întemeiază, după caz, pe contractul de societate și/sau statutul societății.

1.2. Societatea în nume colectiv

Cel mai important factor în constituirea unei societăți în nume colectiv este colaborarea strânsă între asociați. Conform legii nr. 31/1990, pentru constituirea unei societăți în nume colectiv sunt necesare cel puțin două persoane fizice sau juridice. Denumirea societății în nume colectiv trebuie să conțină minimal, în mod obligatoriu, conform legii, numele unuia dintre membri și acronimul formei societății.

Obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social. Asociații răspund nelimitat și solidar pentru operațiunile societății (răspund cu întreaga lor avere). Capitalul societății este divizat în părți sociale și format din aportul asociaților (bani și/sau natură). Asociații participă direct la conducerea și funcționarea societății. În cazul acestui tip de societate nu este stipulat cuantumul minim al capitalului social de constituire. Acesta poate fi constituit prin contribuții în natură (bunuri) ori prestări de servicii (muncă). Împărțirea beneficiilor/veniturilor între asociați se face direct proporțional cu cuantumul contribuției. Organul cel mai important al societății este Adunarea generală a asociaților, votul majorității acestora fiind hotărâtor.

Fiecare asociat are dreptul la un singur vot. Problemele curente ale societății sunt rezolvate de către unul sau mai mulți asociați, desemnați de către Adunarea generală. Când aportul la capitalul social aparține mai multor persoane, acestea sunt obligate solidar față de societate și trebuie să desemneze un reprezentant comun pentru exercitarea drepturilor, decurgând din acest aport. Asociații care reprezintă majoritatea absolută a capitalului social pot alege unul sau mai mulți administratori dintre ei, fixându-le puterile, durata însărcinării și eventuala lor remunerație, afară numai dacă prin actul constitutiv nu se dispune altfel. Cu aceeași majoritate asociații pot decide asupra revocării administratorilor sau asupra limitării puterilor lor, afară de cazul în care administratorii au fost numiți prin actul constitutiv.

1.3. Societatea în comandită simplă

Asociații, care sunt minim doi, sunt grupați în două categorii:

1. comanditarii – care contribuie cu fonduri bănești la organizarea activității comerciale, nu participă la conducerea societății, răspund pentru obligațiile societății numai în limita capitalului social cu care au participat, numele lor nu poate fi inclus în denumirea firmei, primesc o parte din beneficiu;

2. comanditații – care administrează societatea, participă la conducerea firmei, răspund nelimitat (cu întreaga avere prezentă și viitoare) și solidar pentru obligațiile și pagubele societății, numele lor poate fi inclus în denumirea firmei, primesc dividende.

Obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social. Se constituie prin contract de societate. Capitalul social este divizat în părți sociale. Conform legii societăților comerciale, în documentele de constituire ale societății în comandită simplă trebuie numiți cel puțin un comanditar și un comanditant. Membri constitutivi ai societății în comandită simplă pot fi atât persoane fizice, cât și persoane juridice, în schimb comanditarii pot fi doar persoane fizice. În cazul denumirii societății în comandită simplă trebuie să apară numele unuia dintre comanditari și acronimul tipului de societate comercială. Nu este stabilit un cuantum maxim sau minim pentru capitalul social aferent acestui tip de societate comercială. Hotărârile privitoare la societate sunt luate în cadrul ședințelor Adunării generale. În acest caz, fiecare asociat are un drept de vot proporțional cu contribuția sa. De asemenea, profitul este împărțit proporțional cu valoarea contribuției fiecărui asociat. Problemele curente ale societății sunt administrate de unul sau mai mulți comanditari.

1.4. Societatea pe acțiuni

Este cea mai complexă și mai dezvoltată formă de societate comercială. Societatea pe acțiuni se constituie prin subscriere integrală și simultană a capitalului social de către semnatarul actului constitutiv sau prin subscripție publică. În urma modificărilor recente aduse Legii societăților comerciale introduse prin Legea 441/2006, capitalul statutar minim pentru o societate pe acțiuni este de 90.000 RON, (aproximativ 25.700 EUR). Acțiunile trebuie deținute de cel puțin 2 (doi) acționari, persoane fizice și/sau persoane juridice (nu există prag maxim), și poate fi deschisă participării publice sau private. Capitalul social este divizat în acțiuni de valori egale și negociabile. Valoarea nominală a unei acțiuni nu va putea fi mai mică de 0,1 RON. Acțiunile sunt indivizibile. Obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social. Se constituie prin contract de societate și statut. Asociații se numesc acționari și participă la capitalul social cu acțiuni. Acționarii sunt obligați numai la plata acțiunilor lor. În conducerea societății, fiecare acționar are un număr de voturi proporțional cu numărul și puterea acțiunilor deținute. Profitul societății se împarte acționarilor sub formă de dividende, proporțional cu acțiunile deținute.

În societatea pe acțiuni, capitalul social este reprezentat prin acțiuni emise de societate, care, după modul de transmitere, pot fi nominative sau la purtător. Acțiunile vor cuprinde:

- a) denumirea și durata societății;
- b) data actului constitutiv, numărul din registrul comerțului sub care este înmatriculată societatea, codul unic de înregistrare și numărul Monitorului Oficial al României, Partea a IV-a, în care s-a făcut publicarea;
- c) capitalul social, numărul acțiunilor și numărul lor de ordine, valoarea nominală a acțiunilor și vărsămintele efectuate;
- d) avantajele acordate fondatorilor.

1.5. Societatea în comandită pe acțiuni

Societatea în comandită pe acțiuni respectă, în foarte mare măsură, structura clasică a societății pe acțiuni. Singura diferență este asumarea responsabilității față de acțiuni. Similar cu societatea în comandită simplă, acționarii sunt împărțiți în comanditari și comanditanți. Administrarea societății este atribuită unuia sau mai multor comanditanți. Obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social. Se constituie prin contract de societate și statut cu cel puțin 5 acționari. Capitalul social este împărțit în acțiuni.

Asociații se împart în:

1. comanditari: care sunt obligați numai la plata acțiunilor;
2. comanditanți: care răspund nelimitat și solidar.

Profitul obținut se distribuie asociaților proporțional cu valoarea acțiunilor deținute, sub formă de dividende/dobânzi.

1.6. Societatea cu răspundere limitată

Este cea mai răspândită formă de societate comercială în România. Obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social. Se constituie prin contract de societate și statut. Capitalul social este divizat în părți sociale. Asociații (maxim 50) sunt obligați numai la plata părților sociale, fiecare parte socială dând dreptul la un vot. Părțile sociale nu pot fi reprezentate prin titluri negociabile. Administrarea societății se face de către unul sau mai mulți administratori, care pot fi sau nu asociați. Capitalul social al unei societăți cu răspundere limitată nu poate fi mai mic de 200 RON (aproximativ 60 de euro) și se divide în părți sociale egale, care nu pot fi mai mici de 10 RON. În cazul în care, într-o societate cu răspundere limitată, părțile sociale sunt ale unei singure persoane, aceasta, în calitate de asociat unic, are drepturile și obligațiile ce revin, potrivit prezentei legi, adunării generale a asociaților. Dacă asociatul unic este administrator, îi revin și obligațiile prevăzute de lege pentru această calitate. În societatea care se înființează de către un asociat unic, valoarea aportului în natură va fi stabilită pe baza unei expertize de specialitate. O persoană fizică sau o persoană juridică nu poate fi asociat unic decât într-o singură societate cu răspundere limitată. O societate cu răspundere limitată nu poate avea ca asociat unic o altă societate cu răspundere limitată, alcătuită dintr-o singură persoană. Aporturile în numerar sunt obligatorii la constituirea oricărei forme de societate. Aporturile în natură sunt admise la toate formele de societate.

1.7. Alte forme de organizare

Reprezentanțe

O reprezentanță este de regulă înființată de societățile străine în România pentru a desfășura activități ce nu sunt de natură comercială cum ar fi publicitatea și cercetarea de piață în numele societății-mamă. Reprezentanțele nu pot efectua activități comerciale în România. În vederea înregistrării unei reprezentanțe, societatea trebuie să se înregistreze la Direcția Generală privind Politicile Comerciale din cadrul Ministerului Economiei și Comerțului și să plătească o taxă anuală de 1.200 USD pentru autorizație.

Sucursala unei societăți străine

Sucursala unei societăți străine nu are personalitate juridică proprie și nici capital social. Fiind o unitate a societății mamă, activitățile desfășurate de sucursală nu pot depăși obiectul activităților efectuate de societatea mamă.

Consortiu

Legislația internă permite încheierea unui contract de asociere în participațiune. Potrivit acestui contract, părțile acționează împreună în vederea îndeplinirii unui scop comun de afaceri. Această formă de activitate în România nu dă naștere unei persoane juridice. În general, una din părți se ocupă de contabilitatea societății mixte.

Grup economic

Un grup economic reprezintă asocierea dintre două sau mai multe persoane fizice sau societăți înființate pe o perioadă determinată. Obiectivul principal constă în dezvoltarea activităților membrilor, dezvoltarea grupului în sine fiind secundară. Un grup economic nu poate avea mai mult de 20 de membri. Una din caracteristicile principale ale grupului

economic este răspunderea solidară nelimitată a membrilor săi și faptul că nu poate, direct sau indirect, deține acțiuni în una din societățile membrilor sau în alt grup economic. Un grup economic nu are dreptul de a emite acțiuni, obligațiuni sau alte instrumente negociabile.

Grup economic european

Un grup economic european este similar unui grup economic, poate fi înființat în orice stat membru și poate opera în România prin intermediul filialelor, sucursalelor, reprezentanțelor sau a altor entități fără personalitate juridică, cu condiția ca acestea să respecte legislația internă. Filialele și sucursalele unui grup economic european trebuie să parcurgă aceeași procedură de înregistrare ca și grupurile economice.

Societatea europeană

O societate europeană poate fi creată, în momentul înregistrării, în oricare din statele membre U.E., în conformitate cu Regulamentul CE 2157/2001. Legea europeană prevede ca statele membre să trateze o societate europeană ca pe o societate publică limitată, înființată potrivit legilor din statul membru unde se află sediul social. Prin utilizarea unei societăți europene, societățile care funcționează în câteva state membre se pot constitui într-o singură societate fără obligația de a respecta regulile diferite pentru fiecare țară în care au filiale. Societățile europene sunt potrivite doar în cazul societăților mari.

1.11. Funcționarea societăților comerciale

În lipsă de stipulație contrară, bunurile constituite ca aport în societate devin proprietatea acesteia din momentul înmatriculării ei în registrul comerțului. Cota-parte din profit ce se plătește fiecărui asociat constituie dividend.

Dividendele se plătesc asociaților proporțional cu cota de participare la capitalul social vărsat, dacă prin actul constitutiv nu se prevede altfel. Ele se plătesc în termenul stabilit de către adunarea generală a asociaților sau, după caz, stabilit prin legile speciale, dar nu mai târziu de 8 luni de la data aprobării situației financiare anuale aferente exercițiului financiar încheiat. Aportul asociaților la capitalul social nu este purtător de dobânzi.

Administratorii sunt solidar răspunzători față de societate pentru:

- a) realitatea vărsămintelor efectuate de asociați;
- b) existența reală a dividendelor plătite;
- c) existența registrelor cerute de lege și corecta lor ținere;
- d) exacta îndeplinire a hotărârilor adunărilor generale;
- e) stricta îndeplinire a îndatoririlor pe care legea, actul constitutiv, le impun.

Intreprinderile micro, mici și mijlocii (IMM) joacă un rol esențial în economia europeană. Ele reprezintă o sursă de abilități antreprenoriale, inovare și creare de locuri de muncă. În

Uniunea Europeană extinsă, peste 25 de milioane de IMM-uri asigură peste 80 de milioane de locuri de muncă, reprezentând 99% din toate întreprinderile.

„Categoría Intreprinderilor Micro, Mici și Mijlocii (IMM) este formată din întreprinderi care angajează mai puțin de 250 de persoane și care au o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 de milioane de euro și/ sau dețin active totale de până la 43 de milioane de euro” (Fragment din Articolul 2 al anexei din Recomandarea 361/2003/CE).

1.12. Mic glosar de termeni pentru înființarea societăților comerciale:

Acționar = persoană fizică sau juridică care are în proprietatea sa una sau mai multe acțiuni ce atestă participarea sa la constituirea și funcționarea unei societăți pe acțiuni.

Acțiune = hârtie de valoare prin care se dovedește dreptul de proprietate al deținătorilor acestora asupra unei părți din capitalul social al societății care a emis-o și, în virtutea căreia deținătorul primește dividende.

Capital social = acțiuni și alte titluri de valoare, sume în cont la bancă etc.

Dividend = parte din profitul societății care se acordă direct proporțional cu

valoarea acțiunii deținute.

Parte socială = aportul unei persoane fizice sau juridice în formă bănească sau naturală, la formarea patrimoniului unei societăți.

Patrimoniu = ansamblul drepturilor și obligațiilor cu conținut economic exprimate sub formă bănească, ce aparțin persoanelor fizice sau juridice.

Persoană juridică = asocieră de persoane fizice, constituită potrivit legii, ce funcționează pe bază de statut și este înregistrată la organul de stat competent.

5. Ghid de înființare pe tipuri de societăți

Inființare societate comercială - SRL

Etapăle de urmat pentru constituirea unei firme în România

1. Rezervarea denumirii firmei și a mărcii acesteia

Denumirea și marca alese pentru societate sunt reținute la Oficiul Registrului Comerțului. În cadrul documentației înaintate trebuie specificate trei denumiri diferite. Personalul instituției verifică dacă dosarul corespunde cerințelor legale, iar dacă răspunsul este pozitiv eliberează dovada reținerii denumirii și mărcii. Reținerea poate fi solicitată pentru un singur județ, pentru mai multe județe sau pentru întreaga țară.

2. Autentificarea actului constitutiv și specimenul de semnătură

Actul constitutiv al societății (contractul de societate și statutul) trebuie întocmit și semnat în fața unui notar sau a unui avocat, în 6 exemplare, și conține următoarele:

a. Date referitoare la membrii fondatori – numele, prenumele, cod numeric personal (CNP), locul și data nașterii, domiciliul și cetățenia asociaților persoane fizice; denumirea, sediul și naționalitatea asociaților persoane juridice; numărul de înregistrare în registrul comerțului sau codul unic de înregistrare, potrivit legii naționale; la societatea în comandită simplă se vor arăta asociații comanditari, asociații comandați, precum și reprezentantul fiscal, dacă este cazul;

b. Forma societății comerciale – este aleasă una dintre cele cinci forme de societate comercială.

c. Denumirea societății comerciale – este menționată denumirea aleasă și aprobată a societății.

d. Date referitoare la sediul societății comerciale

e. Obiectul de activitate cu desemnarea domeniului principal și a activității principale – codul CAEN;

f. Date referitoare la partea fiecărui asociat la beneficii și la pierderi, modul de distribuire a beneficiilor și de suportare a pierderilor, avantajele rezervate fondatorilor, acțiunile comanditarilor în societatea în comandită pe acțiuni;

g. Valoarea capitalului social subscris și vărsat - cu menționarea aportului fiecărui asociat, în numerar sau în natură, valoarea aportului în natură și modul evaluării, precum și data la care se va vărsa integral capitalul social subscris. La societățile cu răspundere limitată se vor preciza numărul și valoarea nominală a părților sociale, precum și numărul părților sociale atribuite fiecărui asociat pentru aportul său. Pentru societățile pe acțiuni sau cele în comandită pe acțiuni la constituire, capitalul social subscris, vărsat de fiecare acționar, nu va putea fi mai mic de 30% din cel subscris, dacă prin lege nu se prevede altfel. Restul de capital social va trebui vărsat în termen de 12 luni de la înmatriculare;

h. Prezentarea datelor personale ale administratorilor

i. Date referitoare la durata societății

j. Sedii secundare – sunt menționate toate sediile la care societatea își va desfășura activitatea și care se înființează o dată cu aceasta; sucursale, agenții, reprezentanțe sau alte asemenea unități fără personalitate juridică, atunci când se înființează o dată cu societatea, sau condițiile pentru înființarea lor ulterioară, dacă se are în vedere o atare înființare;

k. Durata societății;

I. Modalitatea de desființare și procedura de faliment – specimenul de semnătură este obligatoriu pentru fiecare administrator.

3. Depunerea capitalului social într-un cont bancar

În vederea depunerii capitalului social într-un cont bancar trebuie prezentat un exemplar al actului constitutiv și o copie a dovezii de reținere a denumirii societății.

Trebuie avut în vedere faptul că pentru o societate cu răspundere limitată capitalul social minim este de 200 RON, această sumă fiind împărțită în mod egal în părți sociale a căror valoare unitară nu poate fi mai mică de 10 RON.

Contribuția în natură este permisă pentru fiecare tip de societate.

4. Solicitarea cazierului fiscal

Obținerea cazierului fiscal este necesară atât pentru asociatul unic, cât și pentru situația în care există mai mulți asociați. În cazul cetățenilor străini, cazierul fiscal trebuie tradus de către un traducător autorizat și autentificat la notar.

5. Înregistrarea la Registrul Comerțului

6. Obținerea autorizațiilor de funcționare

După etapa de înregistrare a firmei și a obținerii documentelor aferente înregistrării, urmează procedura de obținere a diferitelor autorizații, avize și aprobări, necesare în vederea funcționării în bune condiții a societății. Autorizațiile, avizele și aprobările necesare sunt stabilite în funcție de profilul/domeniul de activitate al societății. De asemenea, documentele care trebuie înaintate instituției care eliberează respectivă autorizație sunt diferite, de la o instituție la alta și de la un domeniu de activitate la altul. Numai după obținerea acestor autorizații și aprobări societatea își poate începe propriu-zis activitatea.

7. Obținerea ștampilei

Ștampila societății este necesară deschiderii contului bancar, dar și funcționării ulterioare a firmei.

8. Deschiderea contului final

În vederea deschiderii contului bancar final, este necesară prezentarea ștampilei, a specimenului de semnătură, registrul firmei și actul constitutiv. În ultima fază este necesară achiziționarea formularelor tipizate, cum ar fi:

facturierul, chitanțierul, registrul de casă, ordin de dplasare, foaie de parcurs,

cec-uri bancare etc.

9.10 Înmatricularea societății

În termen de 15 zile de la data încheierii actului constitutiv, fondatorii sau administratorii societății, ori un împuternicit al acestora, vor cere înmatricularea societății în registrul comerțului în a cărui rază teritorială își va avea sediul societatea.

Cererea va fi însoțită de:

a) actul constitutiv al societății;

b) dovada efectuării vărsămintelor în condițiile actului constitutiv;

c) dovada sediului declarat și a disponibilității firmei;

d) actele privind proprietatea asupra aporturilor în natură, iar în cazul în care printre ele figurează și imobile, certificatul constatator al sarcinilor de care sunt grevate;

e) actele constatatoare ale operațiunilor încheiate în contul societății și aprobate de asociați;

f) declarația pe propria răspundere a fondatorilor, a administratorilor și a cenzorilor, că îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege.

Toate avizele sau actele de autorizare, eliberate de către autoritățile publice, în funcție de obiectul de activitate al unei societăți, vor fi solicitate de către oficiul registrului comerțului, în termen de 5 zile de la înregistrarea cererii, iar autoritățile competente vor trebui să emită avizele sau actele de autorizare în termen de 15 zile. Nu este necesar a se depune avizele sau autorizările tehnice și nici cele a căror eliberare este legal condiționată de înmatricularea societății.

Controlul legalității actelor sau faptelor care, potrivit legii, se înregistrează în registrul comerțului se exercită de justiție printr-un judecător delegat. Judecătorul delegat va putea dispune efectuarea unei expertize, în contul părților, precum și administrarea altor dovezi. În cazul în care cerințele legale sunt îndeplinite, judecătorul delegat, prin încheiere, pronunțată în termen de 5 zile de la îndeplinirea acestor cerințe, va autoriza constituirea societății și va dispune înmatricularea ei în registrul comerțului.

Societatea comercială este persoană juridică de la data înmatriculării în registrul comerțului. Înmatricularea se efectuează în termen de 24 de ore de la data pronunțării încheierii judecătorului delegat prin care se autorizează înmatricularea societății comerciale.

Filialele sunt societăți comerciale cu personalitate juridică și se înființează în una dintre cele 5 forme de societate și în condițiile prevăzute pentru acea formă. Ele vor avea regimul juridic al formei de societate în care s-au constituit. Sucursalele sunt dezmembrăminte fără personalitate juridică ale societăților comerciale și se înmatriculează, înainte de începerea activității lor, în registrul comerțului din județul în care vor funcționa.

Celelalte sedii secundare - agenții, reprezentanțe sau alte asemenea sedii – se menționează numai în cadrul înmatriculării societății în registrul comerțului sediului principal.

Societățile comerciale străine pot înființa în România, cu respectarea legii române, filiale, precum și sucursale, agenții, reprezentanțe sau alte sedii secundare, dacă acest drept le este recunoscut de legea statutului lor organic. Reprezentanții societății sunt obligați să depună la oficiul registrului comerțului semnăturile lor, la data depunerii cererii de înregistrare, dacă au fost numiți prin actul constitutiv, iar cei aleși în timpul funcționării societății, în termen de 15 zile de la alegere.

Infiintare PFA - Ghid

Reglementările fiscale din 2010 referitoare la persoanele fizice autorizate, modificate și re-modificate în decurs de câteva luni, au creat haos în rândul celor care au ales această formă de organizare a afacerii.

Organizarea ca persoană fizică autorizată conferă un avantaj celor care doresc să își deschidă propria afacere. Procedura de înființare este relativ simplă și presupune costuri reduse, care nu depășesc 300 de lei, iar cheltuielile de administrare sunt și ele mai mici decât în cazul unei societăți comerciale. Persoana fizică autorizată nu are nevoie de contabil, ci își poate ține singură contabilitatea în partidă simplă, și, în plus, trebuie să depună un număr redus de declarații fiscale.

Mai mult, spre deosebire de alte forme de organizare a afacerii, persoana fizică autorizată poate dispune, în orice moment, de banii încasați, și nu doar la finalul anului, atunci când se stabilește modalitatea de repartizare a profitului.

Totuși, există și câteva dezavantaje pentru PFA-uri. Spre exemplu, o persoană fizică autorizată răspunde cu toată averea personală pentru obligațiile sale, nu în limita capitalului social, așa cum se întâmplă la societățile comerciale. În plus, PFA nu are dreptul să angajeze cu contract de muncă alte persoane pentru desfășurarea activității pentru care a fost autorizată, iar ca entitate, nu este considerată o entitate solidă, putând fi supusă unei proceduri simplificate de dizolvare.

PFA, în cifre

Cresterea importantă pe care numărul de PFA-uri înființate a înregistrat-o în ultimii trei ani demonstrează totuși că oportunitățile pe care le presupune această formă de organizare a afacerii sunt mai numeroase decât riscurile.

Potrivit datelor furnizate de Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC) în perioada 2008-2011 au fost înființate 116.331 de persoane fizice autorizate.

Astfel, în 2009, numărul PFA-urilor înființate a depășit 40.000, cu aproximativ 53% mai multe față de 2008, când s-au înregistrat peste 26.000, iar în 2010, au fost înființate aproape 44.000 de PFA-uri, mai multe cu aproape 9% decât în 2009 și cu 66% mai multe comparativ cu 2008.

Datele ONRC arată că, de la începutul acestui an și până acum, alte aproximativ 5000 de persoane s-au înregistrat ca PFA-uri.

Domeniile preferate de persoanele fizice autorizate nou-infiintate au fost, in ultimii trei ani, agricultura, silvicultura si pescuitul (aproape 25.000 de PFA-uri), comertul cu ridicata si amanuntul (peste 21.000), precum si activitatile profesionale, stiintifice si tehnice, realizate de aproximativ 17.000 de persoane fizice autorizate.

Un numarul important de PFA-uri s-au infiintat si pentru a desfasura activitati de informatii si comunicatii (peste 10.000), precum si activitati de servicii administrative si suport (circa 9500) sau constructii (6000 de PFA-uri).

In ceea ce priveste judetele cu cele mai multe persoane fizice autorizate inregistrate in perioada 2008-2010, municipiul Bucuresti numara aproximativ 15.200 de PFA-uri, urmat de Cluj si Iasi, cu peste 6.200, si, respectiv, 5600.

La polul opus, judetele in care s-a inregistrat cele mai putine persoane fizice autorizate sunt Ialomita, care nu a depasit 1000 de PFA-uri, precum si Vaslui si Giurgiu, cu putin peste 1000 de PFA-uri fiecare.

In afara de acestea, in alte 15 judete din tara s-au inregistrat mai putin de 2000 de PFA-uri, in timp ce, in 13 judete, numarul de persoane fizice autorizate inregistrate este cuprins intre 2000 si 3000. Alte opt judete numara intre 3000 si 5000 de PFA.

Cine poate fi PFA?

Potrivit OUG nr. 44/2008 privind desfasurarea activitatilor economice de catre persoanele fizice autorizate, intreprinderile individuale si intreprinderile familiale, pot deveni persoane fizice autorizate orice **cetateni romani sau ai unor state membre UE, care au implinit 18 ani, nu au savarsit infractiuni economice si au pregatire profesionala in domeniul in care vor sa fie autorizati.**

De asemenea, solicitantul trebuie sa aiba **un sediu profesional asupra caruia sa detina un drept de folosinta** si sa declare, pe propria raspundere, ca indeplineste conditiile de functionare din punct de vedere al legislatiei din domeniile sanitar, sanitar-veterinar, protectia mediului si protectia muncii.

Procedura de infiintare

Pentru a putea deveni PFA, solicitantul trebuie sa urmeze mai multi pasi.

In primul rand, trebuie sa verifice disponibilitatea si sa rezerve denumirea sub care va functiona ca PFA.

Conform art. 31 din Legea nr. 26/1990 privind Registrul Comertului, denumirea unei PFA se compune din numele solicitantului scris in intregime sau din nume si initiala prenumelui. Totusi, legea permite adaugarea la denumire a unei expresii sau sintagme care face referire la activitatea desfasurata sau calificarea persoanei autorizate (de exemplu – electrician, traducator, etc.)

Pentru a putea rezerva o denumire, va sunt necesare urmatoarele documente: o [cerere de verificare disponibilitate si/sau rezervare firma](#), o fotografie a actului de identitate si dovada ca

ati achitat taxa de registru, in valoare de 10 lei.

Documentele se depun la ghiseul Oficiului Registrului Comertului (ORC) sau se pot transmite prin posta ori in format electronic, caz in care este nevoie de semnatura electronica extinsa.

Dovada verificarii disponibilitatii si rezervarii firmei se obtine in general in aproximativ 2 ore de la depunerea cererii.

Urmatorul pas pentru infiintarea unui PFA il reprezinta alegerea domeniului principal si a domeniilor secundare de activitate si identificare [codurilor CAEN](#) care corespund acestora.

Apoi, este necesara identificarea spatiului pentru stabilirea sediului profesional (proprietate/drept de utilizare), iar in cazul in care sediul profesional este intr-un bloc de locuinte, trebuie sa obtineti acordul asociatiei de proprietari si al vecinilor.

Actele necesare

Odata indeplinite toate aceste formalitati, solicitantul va intocmi un dosar pe care il va depune la ghiseul ORC in raza caruia persoana fizica autorizata isi stabileste sediul profesional. Acesta va fi un dosar cu sina si va contine, potrivit datelor ONRC, urmatoarele documente:

1. [Cererea de inregistrare in registrul comertului si de autorizare a functionarii si anexa nr. 1](#) referitor la inregistrarea fiscala, ambele in original;
2. [Dovada verificarii disponibilitatii si rezervarii firmei](#) (original);
3. Carte de identitate sau pasaport (fotocopie certificata olograf de catre titular privind conformitatea cu originalul);
4. Documente care atesta drepturile de folosinta asupra sediului profesional/punctelor de lucru (copie legalizata sau copie certificata de parte);
5. Daca este cazul, avizul privind schimbarea destinatiei imobilelor colective cu regim de locuinta, prevazut de Legea nr. 230/2007 (completat pe [formular-tip](#), original);
6. [Specimenul de semnatura](#) al persoanei fizice autorizate (original);
7. Informatiile din cazierul fiscal (se obtin de catre oficiul registrului comertului de pe langa tribunal);
8. Declaratia-tip pe propria raspundere care sa ateste indeplinirea conditiilor legale de functionare prevazute de legislatia speciala din domeniul sanitar, sanitar-veterinar, protectiei mediului si protectiei muncii (original) – [model 1](#) sau [model 2](#).
9. Daca este cazul:
  - precizare din care sa rezulte ca titularul dreptului de proprietate intelege sa afecteze folosinta spatiului in vederea stabilirii sediului profesional al persoanei fizice autorizate (declaratie, etc.);
  - declaratia privind patrimoniul de afectatiune, in original, si documentele care atesta efectuarea varsamintelor sau calitatea de proprietar, dupa caz (copii certificate de parte);
  - documentele care atesta pregatirea profesionala (fotocopii certificate olograf);
  - documentele care atesta experienta profesionala (fotocopii certificate olograf);
10. In cazul persoanelor fizice care desfasoara activitate economica autorizata si recunoscuta intr-un alt stat membru al UE sau al Spatiului Economic European, documentatia care atesta functionarea legala, obtinuta in celalalt stat (fotocopie si traducere in limba romana certificata olograf).
11. Dovezile privind plata taxelor de registru. Taxele legale pot fi achitate in numerar sau cu card bancar la casierile ORC, precum si cu mandat postal sau ordin de plata.

Inregistrarea in registrul comertului a persoanei fizice autorizate se face numai dupa ce directorul ORC de pe langa tribunal verifica daca au fost indeplinite toate formalitatile si dispune, printr-o rezolutie motivata, inregistrarea si functionarea PFA. El **va elibera, in maxim trei zile lucratoare, certificatul de inregistrare care atesta inregistrarea in registrul comertului, autorizarea functionarii, precum si luarea in evidenta de catre autoritatea fiscala competenta.** Documentul va contine neaparat **codul unic de inregistrare** si **certificatul constatator** emis in baza declaratiei pe propria raspundere.

In cazul in care documentele solicitantului sunt incomplete, directorul oficiului registrului comertului va acorda **15 zile** pentru completarea lor, tot printr-o rezolutie motivata, in care se vor indica actele care mai trebuie depuse.

"La cererea motivata a solicitantului, termenul de 15 zile poate fi prelungit", se mai precizeaza in art. 11 din OUG nr. 44/2008.

Regimul juridic al PFA

Din punct de vedere al regimului juridic, persoanele fizice autorizate **pot colabora** cu alte PFA, intreprinderi individuale, familiale sau orice persoana juridica sau fizica pentru efectuarea unei activitati economice, insa **nu pot angaja** cu contract de munca terte persoane pentru desfasurarea activitatii.

De asemenea, **PFA nu va poate fi considerata un angajat** al unor terte persoane cu care colaboreaza, chiar daca colaborarea este exclusiva, insa **o persoana poate cumula calitatea de persoana fizica autorizata si pe cea de de salariat.**

In ceea ce priveste evidenta contabila, PFA isi poate tine singura contabilitatea in partida simpla, nefiind obligata sa isi angajeze un contabil, ceea ce presupune **costuri reduse de administrare** si reprezinta un avantaj pentru aceasta forma de organizare a afacerii.

Evidenta se face in conformitate cu contabilitatea in partida simpla, avand in principiu ca document registru de incasari si plati si poate fi efectuata chiar de persoana respectiva.

In cazul PFA-urilor functioneaza **principiul contabilitatii de casa**, si nu cea de angajament, ceea ce reprezinta un alt avantaj al persoanelor fizice autorizate.

PFA-urile datoreaza la bugetul de stat o cota de 16% asupra diferentei dintre veniturile realizate (veniturile incasate, si nu cele facturate) si cheltuielile deductibile.

Dezavantajele pe care le are o persoana fizica autorizata.

PFA **raspunde pentru obligatiile sale cu intreg patrimoniul personal**, deci cu toata averea personala, neexistand o limitare a raspunderii patrimoniale ca in cazul societatilor cu raspundere limitata (in limita capitalului social).

PFA **nu poate angaja** cu contract de munca terte persoane pentru desfasurarea activitatii pentru care a fost autorizata.

De asemenea, in relatiile de comert o astfel de entitate nu este considerata o entitate solida,

avand in vedere procedura simplificata de dizolvare la care poate fi supusa.

Activitati dependente versus activitati independente

Persoanele fizice autorizate pot desfasura doua tipuri de activitati: dependente si independente.

Activitatile dependente sunt definite de Codul Fiscal ca orice **activitate desfasurata de o persoana fizica intr-o relatie de angajare.**

Potrivit art. 7 al Codului Fiscal, o activitate este dependenta in mai multe cazuri:

- daca beneficiarul de venit se afla intr-o relatie de subordonare fata de platitorul de venit si respecta conditiile de munca impuse de acesta, cum ar fi: atributiile ce ii revin si modul de indeplinire a acestora, locul desfasurarii activitatii, programul de lucru;
- daca in prestarea activitatii, beneficiarul de venit foloseste exclusiv baza materiala a platitorului de venit;
- daca platitorul de venit suporta in interesul desfasurarii activitatii cheltuielile de deplasare ale beneficiarului de venit, cum ar fi indemnizatia de delegare-detasare in tara si in strainatate, precum si alte cheltuieli de aceasta natura;
- daca platitorul de venit suporta indemnizatia de concediu de odihna si indemnizatia pentru incapacitate temporara de munca, in contul beneficiarului de venit.

De cealalta parte, veniturile din activitatile independente in cazul PFA-urilor cuprind: veniturile comerciale, veniturile din drepturi de proprietate intelectuala, realizate in mod individual si/sau intr-o forma de asociere.

Impozitarea PFA: sistem real sau norma de venit

Persoanele fizice autorizate datoreaza la bugetul de stat **impozit pe venit de 16%**. PFA-urile care desfasoara activitati independente pot opta pentru doua modalitati de impozitare: in sistem real sau norma de venit.

Norma de venit reprezinta, o **suma fixa stabilita anual** de catre directiile generale ale finantelor publice teritoriale, in functie de **specificul activitatii si de zona in care se desfasoara activitatea**, cu conditia ca acea activitate sa se regaseasca in nomenclatorul activitatilor independente pentru care venitul net se poate determina pe baza normelor anuale de venit, pentru contribuabilii care isi desfasoara activitatea individual.

Practic, PFA cu norma norma fixa de venit datoreaza impozit **16% (cota unica) din respectiva norma**, indiferent de nivelul real al veniturilor realizate, in timp ce PFA care opteaza pentru sistemul real de impozitare datoreaza cota de **16% la veniturile nete totale.**

In cazul in care PFA opteaza pentru norma de venit si obtine venituri nete mai mari, atunci va fi in avantaj platind 16% raportat la norma de venit. In cazul in care s-a optat pentru norma de venit si se obtin venituri nete mai mici, atunci va datora un impozit mai mare decat cel calculat asupra veniturilor nete.

In plus, Codul Fiscal precizeaza la art. 49 ca, **in cazul in care venitul net se determina pe baza normelor de venit**, contribuabilii **nu au obligatia** sa organizeze si sa conduca

contabilitate in partida simpla pentru activitatea respectiva.

Cum treci de la norma de venit la sistemul real si invers

Potrivt art. 51 din Codul Fiscal, persoanele fizice autorizate pot trece de la norma de venit la impozitarea in sistem real, dar vor trebui sa isi pastreze optiunea de a plati in sistem real timp de **doi ani fiscali consecutivi**. De asemenea, optiunea de a determina venitul net in sistem real **se considera innoita pentru o noua perioada**, dupa cei doi ani, daca contribuabilul nu depune o cerere pentru trecerea la norma de venit.

Pentru a putea migra de la norma de venit la stabilirea venitului net in sistem real, contribuabilii trebuie sa depuna o cerere in acest sens la administratia financiara pana la data de **31 ianuarie inclusiv**, in cazul contribuabililor care **au desfasurat activitate si in anul precedent**, respectiv in termen de **15 zile de la inceperea activitatii**, in cazul contribuabililor care **incep activitatea in cursul anului fiscal**.

De asemenea, cei care aleg norma de venit trebuie sa stie ca **normele de venit se cumuleaza** pentru fiecare cod CAEN specificat in certificatul de inmatriculare al PFA, potrivit art. 49, alin. 5, din Codul Fiscal.

Acelasi act normativ stabileste ca **norma de venit nu poate fi mai mica decat salariul de baza minim brut pe tara garantat in plata**, in vigoare la momentul stabilirii acesteia, inmultit cu 12.

Normele de venit valabile in anul 2011 pentru PFA sunt disponibile pe [pagina de internet a ANAF](#).

Obligatii fiscale ale PFA

Dupa inregistrarea la ORC, in termen de maxim 15 zile de la inceperea activitatii, PFA trebuie sa depuna la administratia financiara din raza teritoriala a sediului profesional [formularul 220](#) privind venitul estimat, impreuna cu o cerere de optiune pentru sistemul real de impunere / norme de venit, o copie dupa autorizatia de functionare obtinuta de la ORC, o copie BI/CI si o cerere de inregistrare a Registrului-jurnal de incasari si plati si a Registrului inventar.

In [formularul 220](#) se va declara suma pe care contribuabilul considera ca o va castiga in perioada ramasa din anul fiscal curent.

O alta declaratie pe care persoanele fizice autorizate trebuie sa o mai depuna este Declaratia 392 privind livrarile de bunuri si servicii efectuate in anul anterior, cu clasificarea: [392A](#) – pentru cei care sunt **inregistrati in scopuri TVA** (au RO la codul fiscal) si [392B](#) – pentru cei care **nu sunt inregistrati in scopuri TVA** (cei care nu au RO la codul fiscal). Formularul se depune la administratia financiara pana la data de **25 februarie, inclusiv**, a anului urmator celui pentru care se face raportarea. Se depune in format electronic, insotit de un formulat completat in doua exemplare (unul va fi predat la administratia financiara impreuna cu suportul electronic, iar celalalt, pastrat de persoana impozabila). Poate fi depus si prin posta, ca scrisoare recomandata.

PFA-urile care au optat pentru sistemul real de impozitare trebuie sa depuna si [declaratia](#)

200 privind veniturile realizate din Romania .

Toate formularele se completeaza in **dublu exemplar**, dintre care **unul ramane la contribuabil**, si pot fi transmise si prin posta, ca scrisoare recomandata.

In plus, persoana fizica autorizata trebuie sa depuna o serie de documente si la Casa de Pensii si la cea de Sanatate pentru asigurarea in sistemul public de pensii si, respectiv, de sanatate.

Astfel, la **Casa de Pensii Judeteană**, dosarul va contine declaratia de asigurare, copia dupa actul de identitate, copia dupa Certificatul de inregistrare sau Autorizatie de functionare si o copie a carnetului de munca.

La **Casa de Asigurari de Sanatate** se depun: declaratia privind obligatiile de constituire si plata la Fondul National Unic de Asigurari Sociale de Sanatate datorate de alte persoane decat cele care desfasoara activitate in baza unui contract individual de munca, o copie a actului de identitate, o copie a Autorizatiei de functionare sau a Certificatului de inregistrare, precum si o copie a Carnetului de munca sau a Adeverintelor de vechime vizate de Inspectoratul teritorial de munca.

Totodata, la Casa de Asigurari de Sanatate mai trebuie depusa o copie dupa Decizia de impunere privind platile anticipate, document care se primeste prin posta de la Administratia Financiara dupa depunerea declaratiei de venit estimat.

Contributii sociale

Contributiile sociale pe care o persoana fizica autorizata trebuie sa le plateasca au fost, in 2010, subiectul unor modificari legislative importante care au iscat numeroase controverse. Dupa OUG nr. 58/2010, din iunie, care prevedea ca toate PFA-urile trebuie sa plateasca contributiile de asigurari sociale, Guvernul s-a razgandit si a emis, in septembrie, un nou act normativ, OUG nr. 82/2010. Prin noua OUG s-a reglementat ca PFA-urile cu activitati independente nu datoreaza decat anumite contributiile sociale, spre deosebire de PFA-urile dependente, care sunt obligate la plata tuturor contributiilor.

In cazul in care activitatea unui PFA se incadreaza ca activitate dependenta in relatia cu un client, atunci clientul respectiv va fi obligat la plata unor cotizatii si impozite aferente venitului respectiv, conform OUG 58/2010.

Acestea sunt: contributia la asigurarile sociale de stat (10,5%), contributia la fondul de somaj (0,5%) si impozit pe venit (16%) cu retinere si declarare la sursa.

In aceasta categorie de PFA-uri cu activitati dependente intra acele persoane fizice autorizate care **beneficiaza de venituri de natura profesionala in baza unui contract de drepturi de autor sau a unei conventii civile**.

In ceea ce priveste persoanele fizice autorizate care desfasoara activitati independente, acestea au de plata catre bugetul de stat impozitul pe venit de 16% din venitul net sau norma de venit si TVA, daca sunt inregistrate in scopuri de TVA, si contributiile sociale la sistemul public de pensii si de sanatate.

Asigurarile sociale de sanatate pentru PFA cu activitati independente

PFA cu activitati independente sunt **asigurate obligatoriu in sistemul de sanatate** si trebuie sa achite o **contributie de 5,5%** din venitul impozabil neplafonat.

Potrivit art.257 alin. (1) lit.b din Legea 95/2006 , persoanele fizice autorizate sa desfasoare activitati economice au obligatia platii contributiei pentru asigurarile de sanatate, aplicata asupra veniturilor impozabile realizate din activitati independente care se supun impozitului pe venit. **Daca acest venit este singurul asupra caruia se calculeaza contributia, aceasta nu poate fi mai mica decat cea calculata la un salariu de baza minim brut pe tara, lunar.**

Contributia pentru asigurarile de sanatate, pentru persoanele fizice autorizate sa desfasoare activitati economice **se plateste trimestrial**. Cota prevazuta de legislatie pentru anul 2011 este in procent de 5.5%, aplicat la **venitul impozabil neplafonat**. Practic se plateste trimestrial pe baza declaratiei de venit estimat cod 220 (deciziei de impunere pentru venitul estimat) la **aceleasi date valabile pentru plata impozitului pe venit** (15 martie, 15 iunie, 15 septembrie si 15 decembrie) si se regularizeaza odata cu depunerea in anul urmator a declaratiei finale de venituri realizate (cod 200).

Asigurarea in sistemul de pensii pentru PFA cu activitati independente

De asemenea, persoanele fizice autorizate sunt **asigurate si in sistemul asigurarilor de stat (CAS)**, deci datoreaza contributii si la fondul de pensii.

Persoanele fizice autorizate sa desfasoare activitati economice **datoreaza integral cota de contributie de asigurari sociale corespunzatoare conditiilor normale de munca**, stabilita prin lege. Cota pentru contributia de asigurari sociale pentru conditii normale de munca este de **31,3%**.

Actul normativ care reglementeaza aceste contributii este *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*, care stabileste, la art. 6, ca "persoanele fizice autorizate sa desfasoare activitati economice care realizeaza, in mod exclusiv, un venit brut pe an calendaristic echivalent a cel puțin de 4 ori castigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului sigurarilor sociale de stat (8.088 lei), sunt obligate sa se asigure personal pe baza declaratiei individuale de asigurare".

Termenul de declarare este de **30 de zile de la data incadrarii in situatia prevazuta mai sus**. Declaratia se depune la casa teritoriala de pensii competenta, in functie de domiciliul sau resedinta persoanei. **Plata contributiei de asigurari sociale** datorate de persoanele fizice autorizate sa desfasoare activitati economice **se face lunar** de catre acestia sau, in numele lor, de catre orice alta persoana, in contul casei teritoriale de pensii la care sunt asigurati. **Termenul de plata** este pana la data de **25 a lunii urmatoare celei pentru care se datoreaza plata**.

In ceea ce priveste baza lunara de calcul pentru contributia la fondul de pensii, specialistul contactat de Avocatnet.ro a explicat ca aceasta este constituita din **venitul lunar asigurat, inscris in declaratia individuala de asigurare sau in contractul de asigurare sociala**, dar

nu mai puțin decât suma reprezentând **35% din câștigul salarial mediu brut** utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat (stabilit la 2022 lei, pentru 2011) și nici mai mult de **cinci ori** valoarea acestuia.

Exceptări de la plata CAS

Totuși, există anumite situații în care persoanele fizice autorizate sunt exceptate de la plata contribuției (CAS). Dintre acestea, pot fi punctate pe cele mai importante.

Asfel, o persoană fizică autorizată nu va contribui la sistemul de pensii dacă **are calitatea de salariat cu contract de muncă sau de pensionar**, precum și dacă **obține venituri din drepturi de autor și drepturi conexe** (definite potrivit art. 7 alin. (1) din Codul fiscal) sau din contracte/convenții încheiate potrivit Codului Civil.

Contribuția de asigurări sociale se datorează din momentul încadrării în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin.(1), pct. IV, lit.c), respectiv obține venituri din activități independente de cel puțin cel puțin de 4 ori câștigul salarial mediu brut. Dacă PFA-ul a estimat venituri mai mici decât 8.088 lei și nu s-a asigurat, dar în momentul când a început să factureze și să încaseze a constatat că deja veniturile au sau vor depăși limita de 8.088 lei, este obligat să se asigure în termen de 30 de zile la o bază de calcul de minim 708 lei și maxim 10.110 lei la care va datora 31.3%. Declarația individuală de asigurare constituie titlu de creanță și devine titlu executoriu la data la care creanța bugetară este scadentă, conform legii. Dacă are încheiat un contract individual de muncă nu mai datorează CAS.

Ce NU plătește PFA cu activități independente

Conform expertului contactat de Avocatnet.ro, persoanele fizice autorizate **nu datorează** contribuții la bugetul asigurărilor pentru somaj, la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale și nici pentru asigurarea în caz de accidente de muncă și boli profesionale.

Nici contribuția pentru concedii și indemnizații (FNUASS) **nu este obligatorie**, însă aceasta **poate deveni obligatorie dacă PFA dorește să beneficieze de indemnizații pentru concediile medicale**.

Prevederea este reglementată de OUG nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate în care se menționează: "*...pentru a beneficia de concedii și indemnizații, persoanele autorizate să desfășoare activități independente sunt obligate să depună declarația de asigurare pentru concedii și indemnizații la casa de asigurări de sănătate la care sunt luate în evidență ca platitori de contribuție de asigurări sociale de sănătate. Cota de contribuție pentru concedii și indemnizații de **0,85% se datorează asupra veniturilor supuse impozitului pe venit**".*

Încetarea activității și radierea

O persoană fizică autorizată își încetează activitatea și este radiată, potrivit art. 21 din OUG 44/2008, prin deces sau prin voința acesteia.

De asemenea, o PFA poate fi radiată și în condițiile art. 25 din Legea nr. 26/1990, republicată, a Registrului Comerțului, care stipulează că "*Oricine se consideră prejudiciat printr-o înmatriculare sau printr-o mențiune din registrul comerțului are dreptul să ceară*

radierea ei”.

In acest caz, judecatorul delegat se va pronunța asupra cererii de radiere printr-o încheiere, cu citarea partilor.

Art. 21 din OUG nr. 44/2008 mai precizează ca “Cererea de radiere, însoțită de copia certificată pentru conformitate cu originalul a actelor doveditoare, după caz, se depune la oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunalul unde își are sediul profesional, de către orice persoană interesată”.

Inițiere Persoană Fizică Autorizată - Asociație Familială - Întreprindere Familială - Întreprindere Individuală

1. Cererea de înregistrare (original cod 11-10-180);
2. Dovada verificării disponibilității și rezervării firmei (original);
3. Carte de identitate sau pasaport (fotocopie certificată olograf de către titular privind conformitatea cu originalul);
4. Documente care atestă drepturile de folosință asupra sediului profesional/punctelor de lucru (copie legalizată);
5. Dacă este cazul, avizul privind schimbarea destinației imobilelor colective cu regim de locuință, prevăzut de Legea nr. 230/2007 (completat pe formular-tip, original);
6. Specimenul de semnătură al persoanei fizice autorizate (original);
7. Declarația-tip pe propria răspundere care să ateste îndeplinirea condițiilor legale de funcționare prevăzute de legislația specială din domeniul sanitar, sanitar-veterinar, protecției mediului și protecției muncii (model 1 sau model 2, după caz).
8. Dacă este cazul:
  - precizare din care să rezulte că titularul dreptului de proprietate înțelege să afecteze folosința spațiului în vederea stabilirii sediului profesional al persoanei fizice autorizate (declarație, etc.);
  - documentele doveditoare pentru patrimoniul de afectare (declarație pe proprie răspundere);
  - documentele care atestă pregătirea profesională (fotocopii certificate olograf);
  - documentele care atestă experiența profesională (fotocopii certificate olograf);
9. În cazul persoanelor fizice care desfășoară activitate economică autorizată și recunoscută într-un alt stat membru al UE sau al Spațiului Economic European, documentația care atestă funcționarea legală, obținută în celălalt stat (fotocopie și traducere în limba română certificată olograf).
10. Dovezile privind plata taxelor/tarifelor legale: taxele de registru.

6. Formulare Necesare la Registrul Comerțului

Cod formular	Denumire formular
11-10-150	Cerere de înregistrare - persoane juridice (calcul în RON)

	ATENTIE! Pentru ca functia de calcul a formularului sa fie activata, este necesar in mod obligatoriu selectarea casetei "inregistrare in registrul comertului"
	- in cazul in care doriti sa rulati aplicatia local, de pe propriul computer, va rugam sa descarcati arhiva ce contine cerera de inregistrare si anexele 1 si 2. descarcati
	Anexa nr. 1 - inregistrare fiscala
	Anexa nr. 2 - investitie straina
11-10-148	Cerere de inregistrare - numire lichidator (L. 359/2004)
11-10-148	Cerere de inregistrare - numire lichidator (L. 31/1990)
11-10-160	Aviz / Accept asociatie de proprietari / locatari (L. 230/2007)
	Anexa la documentele care se publica in Monitorul Oficial al Romaniei (numararea caracterelor)
	Cerere de servicii
11-10-141	Declaratie pe propria raspundere data in temeiul prevederilor art. 15 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 359/2004 cu modificarile si completarile ulterioare (situatia in care nu se desfasoara activitatile din actul constitutiv)
11-10-167	Declaratie pe propria raspundere data in temeiul prevederilor art. 15 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 359/2004 cu modificarile si completarile ulterioare (situatia in care sunt indeplinite conditiile de functionare)
11-10-168	Declaratie pe propria raspundere data in temeiul prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 359/2004 cu modificarile si completarile ulterioare privind modificarea declaratiei (situatia in care sunt modificari fata de declaratia tip anterioara)

Cod formular	Denumire formular
	Cerere de inregistrare - persoane fizice
	Anexa 1 - inregistrare fiscala
	Cerere verificare disponibilitate si/sau rezervare firma persoane fizice
11-10-141	Declaratie pe propria raspundere data in temeiul prevederilor art. 15 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 359/2004 cu modificarile si completarile ulterioare (situatia in care nu se desfasoara activitatile din actul constitutiv)
11-10-167	Declaratie pe propria raspundere data in temeiul prevederilor art. 15 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 359/2004 cu modificarile si completarile ulterioare (situatia in care sunt indeplinite conditiile de functionare)
11-10-168	Declaratie pe propria raspundere data in temeiul prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 359/2004 cu modificarile si completarile ulterioare privind modificarea declaratiei (situatia in care sunt modificari fata de declaratia tip anterioara)

Cod formular	Denumire formular
11-10-169	Cerere actualizare obiect de activitate conform CAEN Rev. 2
11-10-161	Cerere verificare disponibilitate si/sau rezervare firma persoane juridice

11-10-121	<i>Cerere verificare disponibilitate si/sau rezervare emblema persoane juridice</i>
11-10-124	<i>Cerere de radiere</i>
11-10-122	<i>Cerere de depunere si/sau mentionare acte</i>
11-10-123	<i>Cerere de indreptare erori materiale</i>
11-10-125	<i>Cerere eliberare duplicat</i>
11-10-127	<i>Cerere-comanda eliberare acte</i>
11-10-162	<i>Cerere de depunere situatii financiare</i>
11-10-132	<i>Cerere-comanda eliberare informatii</i>
	<i>Declaratie fondator / persoana imputernicita / cenzor</i>
	<i>Specimen de semnaturi</i>

Cod formular	Denumire formular
11-10-126	<i>Cerere de preschimbare</i>

7. Impozite și taxe

Codul fiscal a intrat în vigoare începând cu 01.01.2004 pe baza Legii nr. 571/2003, cuprinzând cadrul legal cu privire la cele mai importante impozite datorate bugetului central și bugetelor locale.

Impozitul pe profit

Plătitorii de impozit pe profit sunt persoane juridice române, persoane juridice străine care desfășoară activități prin intermediul unui sediu permanent în România, persoane juridice și persoane fizice nerezidente, persoane fizice rezidente asociate cu persoanele juridice române și persoane juridice străine care realizează venituri în legătură cu proprietățile imobiliare situate în România.

Impozitul pe profit este de 16%.

Taxa pe valoarea adăugată

În sfera de aplicare a taxei pe valoare adăugată se cuprind operațiunile care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

constituie o livrare de bunuri sau o prestare de servicii efectuate cu plată;

locul de livrare a bunurilor sau de prestare a serviciilor este considerat a fi în România;

livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor este realizată de o persoană;

livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor să rezulte din una dintre activitățile economice, respectiv activitățile producătorilor, comercianților sau prestatorilor de servicii, inclusiv

activitățile extractive, agricole și activitățile profesiilor libere sau asimilate acestora. De asemenea, constituie activitate economică exploatarea bunurilor corporale sau necorporale, în scopul obținerii de venituri cu caracter de continuitate.

Baza de impozitare - reprezintă tot ce constituie contrapartidă obținută sau care urmează a fi obținută de furnizori ori prestator din partea cumpărătorului, beneficiarului sau a unui terț, prețurile de achiziție pentru bunurile a căror plată se efectuează în rate, suma cheltuielilor efectuate de persoana impozabilă pentru executarea prestațiilor de servicii privind utilizarea temporară a bunurilor care fac parte din activele unei persoane impozabile, în scopuri ce nu au legătură cu activitatea sa economică, sau pentru a putea fi puse la dispoziție în vederea utilizării în mod gratuit, altor persoane și prestațiile de servicii efectuate în mod gratuit de către o persoană impozabilă, în scopuri care nu au legătură cu activitatea economică pentru uzul personal al angajaților săi sau al altor persoane.

Cotele de TVA: - cota standard de 24%;

- cota redusă de 9%.

Accize - taxe speciale de consum datorate bugetului statului pentru:

bere;

vin;

băuturi fermentate, altele decât bere și vin;

produse intermediare;

alcool etilic;

produse din tutun;

ulei mineral.

Etape ulterioare infiintarii firmei

A. Etape ulterioare infiintarii societatii comerciale:

1. Confectionarea stampilei societatii

Firmele specializate in confectionarea stampilelor, va vor solicita copii dupa actele societatii, o delegatie pentru reprezentantul firmei si, eventual, o copie dupa actul de identitate al acestuia.

2. Deschiderea contului bancar

La dosarul ce a fost depus la O.N.R.C. ati atasat copii dupa chitantele emise de banca, la care ati depus capitalul social; motivul pentru care ati facut acest lucru este acela ca, dupa inregistrarea firmei, va trebui sa va intoarcati la banca, pentru deschiderea efectiva a unui

cont al societatii prezentand chitantele originale.

3. Confectionare registre, tipizate

- registru de casa – se completeaza in mod obligatoriu, zilnic
- registru jurnal – se completeaza de catre contabil
- registru inventar – se completeaza de catre contabil
- NIR-uri (pt facturile de marfa) – se completeaza in maxim 24 de ore de la receptia marfii
- dispozitii de plata/incasare
- raport de gestiune (pt stocul de marfa) – daca acesta este generat de un program de gestiune, nu mai este obligatorie completarea de mana a unui astfel de formular tipizat
- fise de magazie – pentru mijloace fixe, obiecte de inventar, marfa
- bonuri de consum – daca este cazul
- foi de parcurs – daca este cazul

Lista poate varia in functie de specificul activitatii societatii si de organizarea interna a circuitului documentelor.

Firmele specializate va vor solicita actele societatii in original, o delegatie pentru reprezentantul firmei si, eventual, o copie dupa actul de identitate al acestuia; trebuie sa va informati inainte de a da comanda, deoarece timpul de executie a lucrarii variaza de la cateva zile la cateva saptamani, in functie de firma.

4. Declaratia de inregistrare fiscala se depune la Administratia Financiara competenta in termen de 30 de zile de la data infiintarii societatii

In maxim 30 de zile de la data inmatricularii trebuie sa cumparati si sa inregistrati la Administratia Finantelor Publice urmatoarele registre:

- registrul unic de control – sunt necesare unul pentru sediul social si cate unul pentru fiecare sediu secundar/punct de lucru
- registrul de evidenta fiscala – pentru societatile platitoare de impozit pe profit

Tot in 30 de zile de la data inmatricularii societatii sau cel mai tarziu o data cu inregistrarea primului contract de munca, trebuie procurat si inregistrat la Inspectoratul Teritorial de Munca un registru de evidenta a salariatilor.

De asemenea, in 30 de zile de la data deschiderii oricarui punct de lucru, acesta va trebui inregistrat printr-o declaratie de sediu secundar la Administratia Finantelor Publice.

Daca sunteti microintreprindere si deci platitor de impozit pe venit, si doriti sa va pastrati in continuare aceasta optiune, atunci este necesar ca in maxim 60 de zile de la data inmatricularii sa inregistrati cel putin un contract de munca pe societate.

5. In caz ca ati deschis o firma fara activitate la sediul social ales urmeaza a va deschide un punct de lucru intr-o alta locatie

Acest lucru presupune depunerea unei declaratii de incepere a activitatii, un act modificator, actul constitutiv "la zi" si contractul de proprietate, inchiriere, comodat, etc. asupra spatiului unde doriti sa deschideti punctul de lucru.

6. Aveti obligatia de a afisa la loc vizibil, atat la sediul social cat si la punctele de lucru, urmatoarele documente:

- programul de functionare/de lucru cu publicul, inclusiv eventualele pauze de masa
- certificatul de inmatriculare (in copie)
- certificatele constatatoare/autorizatiile (in copie)
- limitele de adaos commercial practicat (in cazul societatilor ce desfasoara activitati de comert)
- telefonul pentru oficiul de protectie al consumatorului
- textul privind obligatia clientilor de a solicita si de a pastra bonul fiscal pana la iesirea din unitate (acolo unde este cazul)
- planul de evacuare in caz de incendiu

7. Alte obligatii:

- fiscalizarea, personalizarea si programarea casei de marcat cu coduri pentru fiecare produs
- obtinerea unui aviz metrologic anual pentru cantarele electronice
- afisarea preturilor si a tarifelor
- inregistrarea contractelor de munca in maxim 20 de zile de la data inceperii activitatii salariatilor
- intocmirea fiselor de post ale salariatilor
- redactarea si afisarea regulamentului de ordine interioara

- semnarea unui contract cu un inspector de protectia muncii si PSI, precum si a unui contract separat cu un medic de medicina muncii – pentru societatile care au salariatii

- tinerea unei evidente separate a numarului de zile si de ore lucrate si/sau de concediu pentru fiecare salariat (ore suplimentare, ore de noapte, ore lucrate in zilele de sambata si de duminica sau de sarbatorile legale, nr de zile de concediu de odihna sau medical), precum si planificarea concediilor pentru anul urmator

- inventarierea patrimoniului (stoc de marfa, mijloace fixe, obiecte de inventar) cel putin o data pe an, pana la data de 31 decembrie si prezentarea listelor de inventar, in original, la contabilitate

8. Angajarea unui contabil pentru a va efectua cel putin servicii de contabilitate primara si pentru a va relationa corect si legal cu structurile statului.

9. Obtinerea de asistenta juridica de specialitate pentru contractele societatii, pentru negocierile din cadrul intalnirilor de afaceri sau pentru asistenta juridica permanenta.

10. In final, pentru o mai buna organizare a activitatii dvs., va sfatuim:

- sa tineti o evidenta separata a tuturor documentelor dvs, prin alocarea unor numere, inscrise in registre separate, pentru: corespondenta primita (numere de intrare), corespondenta expediata (numere de iesire), documente cu caracter intern (numere interne), contracte (acestea trebuie indosariate cu atentie, pentru a putea fi gasite usor, mai ales ca facturile emise de catre persoanele juridice catre alte persoane juridice sunt conditionate de existenta contractelor incheiate in acest sens).

B. Drepturile si obligatiile contribuabililor pe timpul desfasurarii inspectiei fiscale:

Pe timpul desfasurarii inspectiei fiscale aveti urmatoarele drepturi:

1. Dreptul de a fi instiintat despre actiunea de inspectie fiscala. Inaintea desfasurarii inspectiei fiscale veti fi instiintat despre aceasta actiune printr-un aviz de inspectie fiscala, care va fi transmis, in scris, de organul fiscal, astfel:

- cu 30 de zile inainte de inceperea actiunii de inspectie fiscala, pentru marii contribuabili;
- cu 15 zile inainte de inceperea actiunii de inspectie fiscala, pentru ceilalti contribuabili.

Prin avizul de inspectie fiscala veti fi instiintat cu privire la:

- a) organul de inspectie fiscala care va efectua inspectia fiscala;
- b) temeiul juridic al inspectiei fiscale;
- c) data de incepere a inspectiei fiscale;
- d) obligatiile fiscale si perioadele ce urmeaza a fi supuse inspectiei fiscale;
- e) posibilitatea de a solicita amanarea datei de incepere a inspectiei fiscale.

In cazul in care inspectia fiscala are un caracter inopinat, se desfasoara in vederea solutionarii unor cereri ale dumneavoastra sau in cazul unor actiuni indeplinite ca urmare a solicitarii unor autoritati, potrivit legii, transmiterea avizului de inspectie fiscala nu este obligatorie.

2. Dreptul de a fi verificat numai pentru impozitele, taxele si contributiile sociale aflate in cadrul termenului de prescriptie. Organul de inspectie fiscala poate verifica situatia dumneavoastra in cadrul termenului de prescriptie. Termenul de prescriptie a dreptului organului fiscal de a stabili obligatii fiscale este de 5 ani, cu exceptia cazului cand legea dispune altfel.

3. Dreptul de a solicita modificarea datei de incepere a inspectiei fiscale. Amanarea datei de incepere a inspectiei fiscale se poate solicita, o singura data, pentru motive justificate.

In acest caz vi se va comunica data la care a fost reprogramata inspectia fiscala.

4. Dreptul de a fi verificat o singura data pentru fiecare impozit, taxa sau contributie sociala si pentru fiecare perioada supusa verificarii/impozitarii. Inspectia fiscala se efectueaza o singura data pentru fiecare impozit, taxa sau contributie sociala si pentru fiecare perioada supusa verificarii/impozitarii.

Totusi, in cazul in care, de la data incheierii inspectiei fiscale si pana la data implinirii termenului de prescriptie, apar date suplimentare, necunoscute organelor de inspectie fiscala la data efectuarii verificarilor, sau erori de calcul care influenteaza rezultatele acestora, conducatorul inspectiei fiscale competent poate decide reverificarea unei anumite perioade. Datele suplimentare pe care se fundamenteaza decizia de reverificare a unei anumite perioade pot rezulta din situatii cum sunt:

- efectuarea unui control incrucisat asupra documentelor justificative ale unui grup de contribuabili din care faceti parte si dumneavoastra;
- obtinerea pe parcursul actiunilor de inspectie fiscala efectuate la alti contribuabili a unor documente sau informatii suplimentare referitoare la activitatea dumneavoastra, intr-o perioada care a fost deja supusa inspectiei fiscale;
- solicitari ale organelor de urmarire penala ori ale altor organe sau institutii indreptatite potrivit legii;
- informatii obtinute in orice alt mod, de natura sa modifice rezultatele inspectiei fiscale anterioare.

5. Dreptul de a solicita legitimarea organelor de inspectie fiscala

La inceperea inspectiei fiscale, organul de inspectie fiscala este obligat sa prezinte contribuabilului legitimatia de inspectie fiscala si ordinul de serviciu semnat de conducatorul activitatii de inspectie fiscala. Inceperea inspectiei fiscale trebuie consemnata in Registrul

unic de control.

6. Dreptul ca activitatea dumneavoastra sa fie cat mai putin afectata pe timpul desfasurarii inspectiei fiscale Organele de inspectie fiscala au obligatia sa exercite activitatea de inspectie fiscala in asa fel incat sa afecteze cat mai putin desfasurarea activitatilor dumneavoastra curente si sa utilizeze eficient timpul destinat inspectiei fiscale.

7. Dreptul de a fi informat Pe parcursul desfasurarii inspectiei fiscale veti fi informat asupra constatarilor rezultate din inspectia fiscala.

8. Dreptul de a fi primul solicitat pentru a furniza informatii Organul de inspectie fiscala va solicita informatiile necesare pentru determinarea starii de fapt fiscale intai de la dumneavoastra sau de la alta persoana imputernicita de dumneavoastra.

Daca pe timpul desfasurarii inspectiei fiscale starea de fapt fiscala nu a fost clarificata de catre dumneavoastra, organul de inspectie fiscala poate solicita informatii si altor persoane. Informatiile furnizate de aceste persoane vor fi luate in considerare numai in masura in care sunt confirmate si de alte mijloace de proba.

9. Dreptul de a refuza furnizarea de informatii Sotul/sotia si rudele dumneavoastra pana la gradul al 3-lea inclusiv pot refuza furnizarea de informatii, efectuarea de expertize, precum si prezentarea unor inscrisuri.

Preotii, avocatii, notarii publici, consultantii fiscali, executorii judecatoresti, auditorii, expertii contabili, medicii si psihoterapeutii pot refuza sa furnizeze informatii cu privire la datele de care au luat cunostinta in exercitarea activitatilor.

Persoanele sus-mentionate, cu exceptia preotilor, pot totusi furniza informatii, dar numai cu acordul persoanei despre care au fost solicitate informatiile.

10. Dreptul de a beneficia de asistenta de specialitate Pe toata durata exercitarii inspectiei fiscale aveti dreptul sa beneficiati de asistenta de specialitate sau juridica.

11. Dreptul de a fi protejat pe linia secretului fiscal Aveti dreptul sa fiti protejat pe linia secretului fiscal.

Informatiile pe care le furnizati dumneavoastra organelor de inspectie fiscala, precum si cele pe care acestea le obtin pe timpul desfasurarii inspectiei fiscale sunt protejate pe linia secretului fiscal.

In categoria informatiilor de natura celor considerate a fi secret fiscal intra datele referitoare la identitatea contribuabililor, natura si quantumul obligatiilor fiscale, natura, sursa si suma veniturilor debitorului, plati, conturi, incasari, deduceri, credite, datorii, valoarea patrimoniului net sau orice fel de informatii obtinute din declaratii ori din documente prezentate de catre contribuabil sau orice alte informatii cunoscute de organul fiscal ca urmare a exercitarii atributiilor de serviciu.

In acest sens, functionarii publici din cadrul organului fiscal, inclusiv persoanele care nu mai detin aceasta calitate, sunt obligati sa pastreze secretul asupra informatiilor pe care le detin ca urmare a exercitarii atributiilor de serviciu.

12. Dreptul de a primi dovada scrisa in cazul retinerii unor documente de catre organele de inspectie fiscala In cazul in care, in timpul desfasurarii inspectiei fiscale, vi se retin, in scopul protejarii, documente, acte, inscrisuri, registre si documente financiar-contabile sau orice element material care face dovada stabilirii, inregistrarii si achitarii obligatiilor fiscale de catre dumneavoastra, organul de inspectie fiscala trebuie sa intocmeasca un act in care sunt specificate toate elementele necesare individualizarii probei sau dovezii respective, precum si mentiunea ca aceasta a fost retinuta, potrivit dispozitiilor legale, de catre organul fiscal.

Daca au fost retinute inscrisuri si alte documente, in original, acestea va vor fi inapoiate, organul de inspectie fiscala retinand numai copii ale inscrisurilor relevante din punct de vedere fiscal.

13. Dreptul de a cunoaste rezultatele inspectiei fiscale La incheierea inspectiei fiscale organul fiscal va purta o discutie finala cu dumneavoastra asupra constatarilor si consecintelor lor fiscale.

Data, ora, locul si problematica discutiei va vor fi comunicate in timp util.

Aveti dreptul sa prezentati in scris punctul dumneavoastra de vedere cu privire la constatările inspectiei fiscale.

De asemenea, dupa incheierea inspectiei fiscale, in cazul in care nu se modifica baza de impunere aferenta impozitelor, taxelor, contributiilor sociale si altor sume datorate bugetului general consolidat, supuse inspectiei fiscale, acest fapt va va fi comunicat in scris.

Daca in urma inspectiei fiscale se modifica baza de impunere a obligatiilor bugetare supuse inspectiei fiscale, vi se va comunica Decizia de impunere privind obligatiile fiscale suplimentare stabilite de inspectia fiscala.

14. Dreptul de a contesta decizia de impunere emisa in urma inspectiei fiscale In cazul in care va simtiti lezat de rezultatul inspectiei fiscale, aveti dreptul sa contestati decizia de impunere emisa cu aceasta ocazie de organul de inspectie fiscala.

Contestatia se formuleaza in scris si va cuprinde:

- datele dumneavoastra de identificare;
- obiectul contestatiei;
- motivele de fapt si de drept;
- dovezile pe care se intemeiaza;
- semnatura dumneavoastra sau a persoanei imputernicite, precum si stampila, in cazul persoanelor juridice.

Contestatia se depune in scris, in termen de 30 de zile de la data comunicarii rezultatelor inspectiei fiscale, la organul fiscal al carui act este atacat.

Contestatiile formulate de dumneavoastra impotriva deciziilor de impunere si actelor administrative fiscale asimilate deciziilor de impunere se solutioneaza dupa cum urmeaza:

a) contestatiile care au ca obiect impozite, taxe, contributii, precum si accesorii ale acestora, al caror quantum este sub 5 miliarde lei, se solutioneaza de catre organele competente constituite la nivelul directiilor generale ale finantelor publice la care sunteti inregistrat ca platitor de impozite si taxe;

b) contestatiile formulate de marii contribuabili, care au ca obiect impozite, taxe, contributii, datorie vamala, precum si accesorii ale acestora, al caror quantum este sub 5 miliarde lei, se solutioneaza de catre organele competente constituite in cadrul respectivelor directii generale de administrare a marilor contribuabili;

c) contestatiile care au ca obiect impozite, taxe, contributii, precum si accesorii ale acestora, al caror quantum este de 5 miliarde lei sau mai mare, precum si cele formulate impotriva actelor emise de organele centrale se solutioneaza de catre organele competente de solutionare constituite la nivel central. In solutionarea contestatiei organul competent se pronunta prin decizie sau dispozitie.

Decizia emisa in solutionarea contestatiei este definitiva in sistemul cailor administrative de atac. Decizia privind solutionarea contestatiei se comunica dumneavoastra, persoanelor introduse, in conditiile art. 43 din Ordonanta Guvernului nr. 92/2003, republicata, precum si organului de inspectie fiscala emitent al actului administrativ atacat. Deciziile emise in solutionarea contestatiilor pot fi atacate la instanta judecatoreasca de contencios administrativ competenta.

De asemenea, este bine sa cunoasteti si urmatoarele prevederi:

- Termenul de prescriptie a dreptului organului fiscal de a stabili obligatii fiscale incepe sa curga de la data de 1 ianuarie a anului urmator celui in care s-a nascut creanta fiscala potrivit

art. 23 din Ordonanta Guvernului nr. 92/2003, republicata, daca legea nu dispune altfel.

- Dreptul de a stabili obligatii fiscale se prescrie in termen de 10 ani in cazul in care acestea rezulta din savarsirea unei fapte prevazute de legea penala. Acest termen curge de la data savarsirii faptei ce constituie infractiune, sanctionata ca atare printr-o hotarare judecatoreasca definitiva.

- La contribuabilii mari, perioada supusa inspectiei fiscale incepe de la sfarsitul perioadei controlate anterior.

- La celelalte categorii de contribuabili, inspectia fiscala se efectueaza asupra creantelor nascute in ultimii 3 ani fiscali pentru care exista obligatia depunerii declaratiilor fiscale. Inspectia fiscala se poate extinde pe perioada de prescriptie a dreptului de a stabili obligatii fiscale, daca:

- a) exista indicii privind diminuarea impozitelor, taxelor, contributiilor si a altor sume datorate bugetului general consolidat;

- b) nu au fost depuse declaratii fiscale;

- c) nu au fost indeplinite obligatiile de plata a impozitelor, taxelor, contributiilor si a altor sume datorate bugetului general consolidat.

- Durata efectuarii inspectiei fiscale este stabilita de organele de inspectie fiscala sau, dupa caz, de compartimentele de specialitate ale autoritatilor administratiei publice locale, in functie de obiectivele inspectiei, si nu poate fi mai mare de 3 luni. In cazul marilor contribuabili sau al celor care au sedii secundare, durata inspectiei nu poate fi mai mare de 6 luni.

Pe timpul desfasurarii inspectiei fiscale aveti urmatoarele obligatii:

1. Obligatia de a permite accesul organului de inspectie fiscala in incintele dumneavoastra de afaceri

Indiferent de locul unde se desfasoara inspectia fiscala, organul de inspectie fiscala are dreptul sa inspecteze orice incinta de afaceri a dumneavoastra sau orice alte incinte ori locuri in care exista bunuri impozabile sau se desfasoara activitati producatoare de venituri, in prezenta dumneavoastra ori a unei persoane desemnate de catre dumneavoastra.

Aceasta obligatie va revine, de regula, in timpul programului dumneavoastra normal de lucru. Cu acordul dumneavoastra si cu aprobarea conducatorului organului de inspectie fiscala, inspectia fiscala se poate desfasura si in afara programului dumneavoastra de lucru.

Acordul trebuie sa il exprimati in scris, sa il inregistrati la registratura dumneavoastra, urmand a fi anexat la actul incheiat cu ocazia inspectiei fiscale.

2. Obligatia de a asigura un spatiu adecvat si logistica necesara desfasurarii inspectiei fiscale

Inspectia fiscala se desfasoara, de regula, in spatiile dumneavoastra de lucru si, prin urmare, trebuie sa puneti la dispozitia organelor de inspectie fiscala un spatiu adecvat, precum si logistica necesara desfasurarii inspectiei fiscale.

Prin spatiu adecvat se intelege asigurarea unui spatiu in limita posibilitatilor dumneavoastra, dupa caz, dotat cu necesarul minim de birotica si care sa permita pastrarea in siguranta a documentelor primite pentru inspectia fiscala sau elaborate de organele de inspectie fiscala. In cazul in care dumneavoastra nu puteti asigura un spatiu corespunzator, veti anunta in scris si motivat organul de inspectie fiscala competent.

3. Obligatia de a pune la dispozitie organului de inspectie fiscala toate documentele care stau la baza calcularii impozitelor datorate

În vederea stabilirii stării de fapt fiscale, aveți obligația de a pune la dispoziție organului de inspecție fiscală registrele de evidență contabilă, documentele de afaceri și orice alte înregistrări relevante pentru inspecția fiscală. Organul de inspecție fiscală are dreptul de a solicita și altor persoane înregistrări, dacă starea de fapt fiscală nu a fost clarificată pe baza înregistrărilor puse la dispoziție de dumneavoastră.

Aveți obligația să dați informații și să prezentați la locul de desfășurare a inspecției fiscale toate documentele, precum și orice alte date necesare clarificării situațiilor de fapt relevante din punct de vedere fiscal.

La finalizarea inspecției fiscale, aveți obligația de a da o declarație scrisă, pe propria răspundere, din care să rezulte că au fost puse la dispoziție toate documentele și informațiile relevante pentru inspecția fiscală.

4. *Obligația de a colabora la desfășurarea inspecției fiscale*

Aveți obligația de a colabora la constatarea stărilor de fapt fiscale. Sunteți obligat să oferiți informații și să prezentați la locul de desfășurare a inspecției fiscale toate documentele, precum și orice alte date necesare clarificării situațiilor de fapt relevante din punct de vedere fiscal.

5. *Obligația de a conduce, a păstra și a arhiva evidențele contabile și fiscale într-un mod adecvat și de a le păstra la domiciliul fiscal sau la sediile dumneavoastră secundare, după caz*

Aveți obligația de a conduce și a păstra evidențele contabile și fiscale la domiciliul fiscal sau la sediile dumneavoastră secundare, după caz.

Dacă ați ținut evidențele contabile și fiscale cu ajutorul sistemelor electronice de gestiune, pe lângă datele arhivate aveți obligația să păstrați și să prezentați și aplicațiile informatice cu ajutorul cărora ați generat datele arhivate în format electronic.

6. *Obligația de a furniza organului de inspecție fiscală informațiile solicitate*

Dumneavoastră sau alte persoane numite de dumneavoastră aveți obligația să furnizați informațiile solicitate de organele de inspecție fiscală. Dacă informațiile dumneavoastră sau ale persoanei numite de dumneavoastră sunt insuficiente, atunci organul de inspecție fiscală se poate adresa și altor persoane pentru obținerea de informații.

Cererea de furnizare a informațiilor se formulează în scris și va specifica natura informațiilor solicitate pentru determinarea stării de fapt fiscale și documentele care susțin informațiile furnizate.

7. *Obligația de a vă prezenta la sediul organului fiscal*

Aveți obligația de a vă prezenta la sediul organului fiscal pentru a da informații și lamuriri necesare stabilirii situației dumneavoastră fiscale reale. În cazul în care solicitarea de a vă prezenta este făcută în scris, aceasta va cuprinde obligatoriu:

- data, ora și locul la care sunteți obligați să vă prezentați;
- baza legală a solicitării;
- scopul solicitării;
- documentele pe care sunteți obligați să le prezentați.

8. *Obligația de a îndeplini măsurile dispuse de organul de inspecție fiscală*

Aveți obligația de a îndeplini măsurile prevăzute în actul întocmit cu ocazia inspecției fiscale, în termenele și în condițiile stabilite de organele de inspecție fiscală.

9. Obligatia de a plati diferentele de impozite, taxe, contributi sociale, stabilite cu ocazia inspectiei fiscale, precum si dobanzile si penalitatile de intarziere aferente acestora

Sunteti obligat sa platiti diferentele de impozite, taxe si contributi sociale, stabilite cu ocazia inspectiei fiscale, precum si dobanzile si penalitatile de intarziere aferente acestora.

Pentru diferentele de impozite, taxe, contributi sociale si pentru dobanzile si penalitatile de intarziere stabilite, termenul de plata se stabileste in functie de data comunicarii acestora prin decizia de impunere, astfel:

- daca data comunicarii este cuprinsa in intervalul 1-15 din luna, termenul de plata este pana la data de 5 a lunii urmatoare;
- daca data comunicarii este cuprinsa in intervalul 16-31 din luna, termenul de plata este pana la data de 20 a lunii urmatoare.

Decizia de impunere privind obligatiile fiscale suplimentare stabilite de inspectia fiscala va este comunicata dupa cum urmeaza:

- prin prezentarea dumneavoastra la sediul organului fiscal emitent. In acest caz, data comunicarii deciziei de impunere privind obligatiile fiscale stabilite suplimentar de inspectia fiscala este data ridicarii sub semnatura a actului respectiv;
- prin persoanele imputernicite ale organului fiscal, potrivit legii;
- prin posta, la domiciliul dumneavoastra fiscal, cu scrisoare recomandata cu confirmare de primire, precum si prin alte mijloace cum sunt: fax, telefon, e-mail, daca se asigura transmiterea textului actului si confirmarea primirii acestuia, iar data comunicarii va fi dovedita prin semnatura dumneavoastra.

Daca se constata lipsa dumneavoastra sau a persoanei imputernicite de catre dumneavoastra sa primeasca decizia de impunere privind obligatiile fiscale suplimentare stabilite de inspectia fiscala, de la domiciliul fiscal, comunicarea se face prin publicarea unui anunt intr-un cotidian national de larga circulatie si intr-un cotidian local sau in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea a IV-a, in care se mentioneaza ca a fost emis actul pe numele dumneavoastra. Decizia de impunere privind obligatiile fiscale suplimentare stabilite de inspectia fiscala produce efecte din momentul comunicarii si se considera comunicata in a cincea zi de la data publicarii anuntului.

DECLARAREA IMPOZITULUI PE PROFIT PENTRU ANUL 2012

În Monitorul Oficial nr. 887/27.12.2012, a fost publicat Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.950/2012, prin care au fost aprobate modelul și conținutul formularului 101 „Declarație privind impozitul pe profit” pe care îl prezentăm în documentarul de mai jos.

Formularul 101 „Declarație privind impozitul pe profit”, cod 14.13.01.04, se completează și se depune anual de către plătitorii de impozit pe profit la organul fiscal competent pentru administrarea creanțelor fiscale datorate de către contribuabili.

Termenul de depunere al Declarației privind impozitul pe profit este 25 martie inclusiv a anului următor celui pentru care se calculează impozitul, respectiv 25 martie 2013.

Contribuabilii care efectuează declararea și plata impozitului pe profit trimestrial nu vor mai completa și depune formularul 100 „Declarație privind obligațiile de plată la bugetul de stat” pentru trimestrul IV până la data de 25 ianuarie 2013, definitivarea și plata impozitului pe profit anual efectuându-se prin formularul 101 „Declarație privind impozitul pe profit”.

Fac excepție organizațiile nonprofit și contribuabilii care obțin venituri majoritare din cultura cerealelor și a plantelor tehnice, pomicultură și viticultură care au obligația de a depune declarația anuală de impozit pe profit până la data de 25 februarie inclusiv a anului următor, respectiv 25 februarie 2013..

Persoanele juridice care, în cursul anului fiscal, se dizolvă cu lichidare, au obligația să depună declarația anuală de impozit pe profit și să plătească impozitul până la data depunerii situațiilor financiare la organul fiscal competent.

Persoanele juridice care, în cursul anului fiscal, se dizolvă fără lichidare au obligația să depună declarația anuală de impozit pe profit și să plătească impozitul până la închiderea perioadei impozabile.

În situația în care plătitorul corectează declarația depusă, declarația rectificativă se întocmește pe același model de formular, înscriind “X” în spațiul special prevăzut în acest scop. Declarația anuală de impozit pe profit se completează cu ajutorul programului de asistență care poate fi descărcat de pe website-ul ANAF, la adresa www.anaf.ro, categoria Declarații electronice/Descărcare declarații.

Formularul se depune la organul fiscal competent, în format .pdf, cu fișier .xml atașat, pe suport CD, însoțit de formatul hârtie, semnat și ștampilat conform legii, sau se transmite prin mijloace electronice de transmitere la distanță, conform prevederilor legale.

APLICAREA PLATILOR ANTICIPATE – IMPOZITUL PE PROFIT

Contribuabilii, plătitori de impozit pe profit, alții decât societățile bancare - persoane juridice române și sucursalele din România ale băncilor, persoane juridice străine, că, începând cu 1 ianuarie 2013, pot opta pentru declararea și plata impozitului pe profit anual, cu plăți anticipate, efectuate trimestrial.

Nu pot opta pentru sistemul de declarare și plată a impozitului pe profit, cu plăți anticipate, efectuate trimestrial, următoarele categorii de contribuabili care au obligația de a declara și plăti impozitul pe profit astfel: organizațiile nonprofit care au obligația de a declara și plăti impozitul pe profit, anual, până la data de 25 februarie inclusiv a anului următor celui pentru care se calculează impozitul; contribuabilii ce obțin venituri majoritare din cultura cerealelor și a plantelor tehnice, pomicultură și viticultură care au obligația de a declara și plăti impozitul pe profit anual, până la data de 25 februarie inclusiv a anului următor celui pentru care se calculează impozitul; persoane juridice străine și persoanele fizice nerezidente care desfășoară activitate în România într-o asocieră cu sau fără personalitate juridică care declară și plătesc impozit pe profit trimestrial; persoanele juridice străine care realizează venituri din/sau în legătură cu proprietăți imobiliare situate în România sau din vânzarea/cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română, care declară și plătesc impozit pe profit trimestrial; persoanele fizice rezidente asociate cu persoane juridice române,

pentru veniturile realizate atât în România cât și în străinătate din asocieri fără personalitate juridică, care declară și plătesc impozit pe profit trimestrial.

De asemenea, nu aplică sistemul plăților anticipate efectuate trimestrial în contul impozitului pe profitul anual contribuabilii care în anul precedent s-au aflat în una din următoarele situații: nou-înființați; cei care înregistrează pierdere fiscală la sfârșitul anului precedent; cei care s-au aflat în inactivitate temporară sau au declarat pe propria răspundere că nu desfășoară activități la sediul social/sediile secundare în anul precedent; cei care au fost plătitori de impozit pe veniturile microîntreprinderilor.

Acești contribuabili aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit. Nu sunt considerați contribuabili nou-înființați cei care se înregistrează ca efect al unor operațiuni de reorganizare efectuate potrivit legii.

Contribuabilii care aplică sistemul de declarare și plată a impozitului pe profit anual, cu plăți anticipate efectuate trimestrial, determină plățile anticipate trimestriale în sumă de o pătrime din impozitul pe profit datorat pentru anul precedent, actualizat cu indicele prețurilor de consum, estimat cu ocazia elaborării bugetului inițial al anului pentru care se efectuează plățile anticipate, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se efectuează plata.

Indicele prețurilor de consum necesar pentru actualizarea plăților anticipate în contul impozitului pe profit anual se comunică, prin ordin al ministrului finanțelor publice, până la 15 aprilie a anului fiscal pentru care se efectuează plățile anticipate.

Opțiunea pentru sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit se comunică organelor fiscale teritoriale competente până la data de 31 ianuarie inclusiv a anului fiscal pentru care se solicită aplicarea sistemului și este obligatorie pentru cel puțin 2 ani fiscali consecutivi.

În Monitorul Oficial, Partea I, nr. 9/07.01.2013, a fost publicat Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.994/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului 012 „Notificare privind modificarea sistemului anual/trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit”.

Formularul 012 se utilizează de către contribuabilii, plătitori de impozit pe profit, pentru efectuarea opțiunii de aplicare a sistemului anual de declarare și plată a impozitului pe profit, respectiv pentru renunțarea la această opțiune.

Formularul se completează în două exemplare, un exemplar semnat și ștampilat se depune la unitatea fiscală, direct la registratură sau la poștă, prin scrisoare recomandată.

CURSUL DE SCHIMB VALUTAR - MODIFICAREA PERIOADEI FISCALE LA TVA

Contribuabilii, persoane impozabile înregistrate în scopuri de taxă pe valoarea adăugată (TVA), care în anul 2012 au avut ca perioadă fiscală trimestrul calendaristic și au realizat la 31 decembrie 2012 o cifră de afaceri mai mare de 100.000 euro, că, începând cu luna ianuarie 2013, au obligația de a utiliza ca perioadă fiscală luna calendaristică.

Echivalentul în lei al plafonului de 100.000 euro se determină pe baza cursului de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României (BNR) valabil pentru data de 31 decembrie a anului precedent.

Pentru schimbarea perioadei fiscale ca urmare a depășirii cifrei de afaceri realizate în anul 2012, plafonul de 100.000 euro se calculează pe baza cursului comunicat de BNR în data de 28 decembrie 2012, valabil pentru data de 31 decembrie 2012, respectiv 4,4291 lei/euro.

Cifra de afaceri care servește drept referință la calculul plafonului de 100.000 euro este constituită din valoarea totală, exclusiv TVA, a operațiunilor taxabile și/sau scutite cu drept de deducere și/sau neimpozabile în România conform art. 132 și 133, dar care dau drept de deducere.

La determinarea cifrei de afaceri pentru plafonul de 100.000 euro se cuprind inclusiv facturile emise pentru avansuri încasate sau neîncasate și alte facturi emise înainte de data livrării/prestării.

CERTIFICAREA FORMULARULUI 101 DE CĂTRE UN CONSULTANT FISCAL

Direcția Generală a Finanțelor Publice reamintește contribuabililor că, potrivit prevederilor Legii nr. 162/2012, se suspendă până la 1 ianuarie 2014 certificarea de către un consultant fiscal a declarațiilor fiscale anuale, formular 101 „Declarație impozit pe profit”, ale contribuabililor persoane juridice, stabilită prin art. 83 alin. (5) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de Procedură Fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

ZILE LIBERE IN 2013

Codul Muncii prevede pentru acest an 12 sarbatori legale, traduse in zile libere pentru salariați. Dintre acestea, in sa, numai o parte sunt, calendaristic, in timpul saptamanii. Odata cu modificarea din luna iulie a anului trecut, Codul muncii prevede 12 sarbatori legale, traduse in zile libere pentru salariați. Mai exact, zilele nelucratoare stabilite de legislatia muncii sunt:

- 1 si 2 ianuarie;
- prima si a doua zi de Pasti – in 2013, aceste zile sunt in 5 si 6 mai;
- 1 mai;
- prima si a doua zi de Rusalii – in 2013, aceste zile sunt in 23 si 24 iunie;
- Adormirea Maicii Domnului;
- Sfantul Andrei – 30 noiembrie;
- 1 decembrie – Ziua Nationala a Romaniei;
- prima si a doua zi de Craciun - 25 si 26 decembrie.

MODIFICAREA IMPOZITELOR SI TAXELOR LOCALE

Impozitele si taxele locale au fost majorate incepand din 2013, potrivit unui act normativ publicat in Monitorul Oficial. Astfel, din acest an platim impozite mai mari pentru terenuri, case sau masini, dar achitam si taxe majorate pentru eliberarea si preschimbarea actelor de identitate sau pentru eliberarea certificatelor, avizelor si autorizatiilor.

Valoarea taxelor si impozitelor locale a fost actualizata cu rata inflatiei din perioada 2010-2012, astfel ca majorarea este de 16,05% incepand din 2013.

Ministerul de Finante mentiona, intr-un comunicat de presa faptul ca Hotararea de Guvern privind nivelurile pentru valorile impozabile, impozitele si taxele locale si alte taxe asimilate acestora precum si amenzile aplicabile incepand cu anul 2013, a fost aprobata in conformitate cu prevederile art. 292 din Codul Fiscal (Legea 571/2003). Acesta a mai precizat ca hotararea se actualizeaza, conform prevederilor legale mentionate, limitele nivelurilor impozitelor locale cu rata inflatiei din perioada 2010-2012.

Codul Fiscal prevede ca, o data la 3 ani, se actualizeaza nivelurile impozitelor si taxelor locale, tinand cont de evolutia ratei medii a inflatiei de la ultima indexare, prin Hotarare de Guvern initiata in comun de Ministerul Finantelor Publice si de Ministerul Administratiei si Internelor.

Pana acum valoarea impozitelor si taxelor locale este stabilita de HG nr. 956/2009 care a fost abrogata, de la 1 ianuarie 2013 si inlocuita cu HG nr. 1309/2012, publicata in Monitorul Oficial nr. 898 din 28 decembrie 2012.

Finantele explica si faptul ca autoritatile locale sunt cele care stabilesc nivelul efectiv al impozitelor intre limitele minime si maxime, avand inclusiv competenta legala de a reduce nivelul efectiv al acestora cu pana la 10%, in conditiile platii integrale a impozitului local datorat anual.

Impozitul pe terenurile cu constructii amplasate in intravilan va varia, din 2013, de la 178 la 10.353 de lei pe hectar, in functie de rangul localitatii si de zona din cadrul localitatii. Pana acum, acest impozit varia intre 153 si 8.921 lei pe hectar, conform HG nr. 956/2009.

Pentru terenurile din extravilan, din 2013 se va plati un impozit cuprins intre 1 si 56 de lei pe hectar, in functie de zona in care este amplasat terenul si utilizarea lui (teren cu constructii, teren arabil, etc.)

Impozitul pentru masinile cu motoare mari se dubleaza.

Prevederile din HG nr. 1309/2012 stabilesc impozite de aproape doua ori mai mari decat in prezent pentru autoturismele cu o capacitate cilindrica ce depaseste 2000 de cm³. Concret, impozitul va creste astfel: pentru autoturisme cu o capacitate cilindrica intre 2001 si 2600 cm³ se va majora de la 36 la 72 lei/200cm³ sau fractiune din aceasta; pentru autoturisme cu capacitatea cilindrica intre 2.601 si 3.000 cm³ va creste de la 72 la 144 de lei/200 cm³ sau fractiune din aceasta; pentru autoturismele cu o capacitate cilindrica de peste 3001 cm³ se va majora de la 145 la 290/200 cm³ sau fractiune din aceasta.

In ceea ce priveste automobilele cu o capacitate mai mica de 2000 cm³, impozitele nu mai cresc. Mai exact pentru autoturismele cu capacitatea cilindrica de pana la 1.600 cm³ inclusiv, impozitul ramane la valoarea actuala de 8 lei/200 cm³.

Si pentru autoturismele cu o capacitate cilindrica intre 1601 si 2000 cm³, impozitul se pastreaza la aceeasi valoare ca si pana acum, si anume 18 lei/200 cm³.

Nici impozitul pentru autobuze, autocare, microbuze nu se va mai majora din 2013, ci va ramane la valoarea de pana acum de 24 lei/200 cm³ sau fractiune din aceasta.

Din 2013 se majoreaza si taxa de eliberare a unei autorizatii pentru desfasurarea unei activitati economice, astfel incat in mediul urban platim in acest an intre 0 si 80 de lei (pana acum se achitau intre 0 si 69 lei inclusiv). In mediul rural, aceasta taxa va fi cuprinsa, incepand din ianuarie, intre 0 si 15 lei.

In acelasi timp, si pentru obtinerea autorizatiilor sanitare de functionare, taxa este mai mare din 2013, fiind cuprinsa intre 0 si 20 de lei. Pana acum, potrivit HG nr. 956/2009, aceasta taxa era cuprinsa intre 0 si 17 lei.

Eliberarea actelor de identitate, precum si preschimbarea lor ne va costa cu 1 leu mai mult, astfel incat, din 2013, vom plati 5 lei pentru aceste operatiuni. Aceeasi suma va fi necesara si pentru prelungirea valabilitatii actelor de identitate pentru cetatenii straini si pentru persoanele fara cetatenie, precum si pentru inscrierea mentiunilor privind schimbarea domiciliului sau a resedintei cetatenilor romani.

CASS - PERSOANELE CARE REALIZEAZĂ ALTE CATEGORII DE VENITURI

Potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 125/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul Fiscal, **începând cu 1 iulie 2012, contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice au trecut în administrarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF), prin direcțiile generale ale finanțelor publice județene.**

În acest context, în articolul de mai jos, se reg[se]sc principalele aspecte privind contribuțiile sociale datorate de persoane fizice care realizează alte venituri:

Obligație

Persoanele care obțin venituri din: cedarea folosinței bunurilor; investiții; premii și câștiguri din jocuri de noroc; operațiunea de fiducie și din alte surse au calitatea de contribuabili în sistemul de asigurări sociale de sănătate.

Persoanele care realizează într-un an fiscal venituri de natura celor menționate plătesc contribuția asupra tuturor acestor venituri.

Baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe țară (700 lei).

Atenție! Nu se datorează CASS pentru veniturile menționate mai sus de către persoanele care realizează venituri din: salarii, asimilate salariilor, venituri sub forma indemnizațiilor de șomaj, venituri

din pensii, precum și venituri din: activități independente realizate sub formă de întreprindere individuală (ÎI), întreprindere familială (ÎF), persoană fizică autorizată (PFA); profesii libere; activități agricole; activități independente cu reținere la sursă (venituri din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului Civil, precum și a contractelor de agent; venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară; venitul obținut de o persoană fizică dintr-o asocierie cu o persoană juridică contribuabil - microîntreprindere, care nu generează o persoană juridică; realizate din asocierile fără personalitate juridică constituite între persoane fizice rezidente cu persoane juridice române atât în România, cât și în străinătate.

Baza de calcul

Baza lunară de calcul pentru:

- veniturile din cedarea folosinței este venitul net în cazul în care se aplică cotele forfetare; norma anuală de venit pentru închirierile de camere în scop turistic; venitul net anual pentru cei care determină venitul în sistem real;

- veniturile din investiții este câștigul net;

- veniturile din premii și câștiguri din jocuri de noroc este venitul net determinat ca diferență dintre venitul din premii sau din jocuri de noroc și suma reprezentând venit neimpozabil.

- veniturile din operațiunea de fiducie este cea prevăzută la art. 42 indice 1 din Codul Fiscal.

- veniturile din alte surse este venitul brut realizat.

Contribuția de asigurări sociale de sănătate se stabilește de organul fiscal competent, prin decizia de impunere anuală, pe baza informațiilor din:

- **declarația privind venitul realizat**, pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, transferuri de titluri de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare, în cazul societăților închise, și operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, și orice alte operațiuni de acest gen;

- **declarația de impunere trimestrială**, pentru veniturile din tranzacții cu titluri de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare, în cazul societăților închise;

- **declarația privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit**;

- **evidența fiscală**, pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, în cazul în care venitul net se stabilește prin deducerea cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 25% asupra venitului brut.

Contribuția de asigurări sociale de sănătate se calculează în anul următor, prin aplicarea cotei individuale de contribuție asupra bazelor de calcul.

Plata contribuției

Sumele reprezentând obligațiile anuale de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate stabilite prin decizia de impunere anuală se achită în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei.

REGULILE DEPUNERII RAPORTARILOR CONTABILE LA 30 Iunie

Operatorii economici care au înregistrat o cifra de afaceri de peste 35.000 euro în exercitiul financiar precedent sunt obligați să depună raportările contabile pentru primul semestru până la data de 16 august 2012, potrivit unui act normativ publicat în Monitorul Oficial.

Același document stabilește că cei care nu depun raportările până la data limită vor fi sancționați cu amenzi de până la 1.500 de lei.

Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 879/2012 pentru aprobarea Sistemului de raportare contabilă la 30 iunie 2012 a operatorilor economici a fost publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 427, din 27 iunie 2012.

Potrivit actului normativ, sistemul de raportare contabilă la 30 iunie 2012 se aplică, în mod obligatoriu, operatorilor economici care în exercitiul financiar precedent au înregistrat o cifra de afaceri peste echivalentul în lei al sumei de 35.000 euro.

Ordinul MFP mai stabilește că încadrarea în criteriul privind cifra de afaceri se efectuează pe baza indicatorilor determinați din situațiile financiare ale exercitiului financiar precedent, respectiv a balanței de verificare încheiate la finele exercitiului financiar precedent, utilizându-se cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României, valabil la data încheierii exercitiului financiar precedent.

Potrivit actului normativ, operatorii vor depune raportările contabile până la data de 16 august 2012, prevederea aplicându-se inclusiv subunităților înregistrate în România care aparțin unor persoane juridice cu sediul în străinătate, indiferent de exercitiul financiar ales.

În schimb, conform reglementărilor MFP, sunt exceptați de la întocmirea raportărilor contabile la 30 iunie 2012 operatorii economici care:

- nu au desfășurat activitate de la data înființării până la 30 iunie 2012;
- s-au aflat în inactivitate temporară pe tot parcursul semestrului I din 2012;
- s-au înființat în cursul anului 2012;
- se afla în curs de lichidare.

Conținutul raportărilor contabile la 30 iunie 2012:

Prevederile legale stabilesc că operatorii economici vor întocmi (obligatoriu în lei) și vor depune la unitățile MFP rapoartări contabile la 30 iunie 2012 care cuprind următoarele formulare:

- Situația activelor, datoriilor și capitalurilor proprii (cod 10);
- Contul de profit și pierdere (cod 20);
- Date informative (cod 30).

Operatorii economici trebuie să completeze pe prima pagină a formularului "Situația activelor, datoriilor și capitalurilor proprii", fără a folosi prescurtări sau inițiale, următoarele date de identificare: denumirea entității, adresa, telefonul și numărul de înmatriculare la registrul comerțului, precum și datele referitoare la încadrarea corectă în forma de proprietate și codul unic de înregistrare. Dacă aceste date nu vor fi completate corect, se va considera că raportarea contabilă la 30 iunie 2012 nu a fost depusă, întrucât identificarea entității a fost imposibilă.

De asemenea, conform normelor, formularul "Situatia activelor, datoriilor si capitalurilor proprii" se intocmeste pe baza balantei de verificare a conturilor sintetice la data de 30 iunie 2012, puse in acord cu soldurile din balanta conturilor analitice, incheiata dupa inregistrarea tuturor documentelor in care au fost consemnate operatiunile financiar-contabile aferente perioadei de raportare.

In ceea ce priveste formularul "Contul de profit si pierdere", acesta cuprinde cifra de afaceri neta, veniturile realizate si cheltuielile efectuate, precum si rezultatele financiare obtinute (profit sau pierdere), preluate din conturile de venituri si cheltuieli cuprinse in balanta de verificare la 30 iunie 2012.

Conform prevederilor legale, raportarile contabile vor fi semnate atat de persoanele in drept, cat si de catre administratorul sau persoana care are obligatia gestionarii entitatii.

Unde se depun raportarile contabile:

Raportarile contabile la 30 iunie 2012 se depun pana cel tarziu 16 august 2012 la unitatile teritoriale ale MFP, in format hartie si in format electronic sau numai in forma electronica pe portalul www.e-guvernare.ro, avand atasata o semnatura electronica extinsa.

In actul normativ se precizeaza ca entitatile pot depune raportarile contabile la registratura unitatilor teritoriale ale Ministerului Finantelor Publice sau la oficiile postale, prin scrisori cu valoare declarata, pe suport magnetic, impreuna cu raportarile contabile listate cu ajutorul programului de asistenta elaborat de Ministerul Finantelor Publice, semnate si stampilate.

Formatul electronic al raportarilor contabile la 30 iunie 2012, continand formularistica necesara si programul de verificare cu documentatia de utilizare aferenta, se obtine prin folosirea programului de asistenta elaborat de Ministerul Finantelor Publice, pus la dispozitia entitatilor gratuit de unitatile teritoriale ale MFP. De asemenea, programul de asistenta poate fi descarcat de pe portalul MFP, de la adresa www.mfinante.ro.

Cei care nu depun raportarile contabile pana la data de 16 august 2012 vor fi sanctionati contraventional, cu amenzi cuprinse intre 500 si 1500 de lei.

La data intrarii in vigoare a prezentului ordin se abroga Ordinul MFP nr. 2.234/2011 pentru aprobarea Sistemului de raportare contabila la 30 iunie 2011 a operatorilor economici, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 483 din 7 iulie 2011.

PLATA ARENDA PRIN PRODUSE AGRICOLE --TRATAMENT FISCAL

In cazul in care o societate comerciala a luat in arenda terenuri agricole de la persoane fizice si care a specificat prin contractul de arenda ca plata acesteia se face de catre proprietar in natura sau plata in lei echivalent. Vo trata mai jos aspecte legate de impozit prin stopaj la sursa, retinerea si plata contributiei sociale de sanatate 5.5%, tratamentul fiscal din punct de vedere a TVA.

Impozit venit

Potrivit art. 62 alin. (2 indice 1) - (2 indice 6) din Codul fiscal, in cazul veniturilor obtinute din arendarea bunurilor agricole din patrimoniul personal, venitul brut se stabileste pe baza raportului

juridic/contractului incheiat intre parti si reprezinta totalitatea sumelor in bani incasate si/sau echivalentul in lei al veniturilor in natura primite.

In cazul in care arenda se exprima in natura, evaluarea in lei se va face pe baza preturilor medii ale produselor agricole, stabilite prin hotarari ale consiliilor judetene si, respectiv, ale Consiliului General al Municipiului Bucuresti, ca urmare a propunerilor directiilor teritoriale de specialitate ale Ministerului Agriculturii, Padurilor si Dezvoltarii Rurale, hotarari ce trebuie emise inainte de inceperea anului fiscal. Aceste hotarari se transmit in cadrul aceluiasi termen directiilor generale ale finantelor publice judetene si a municipiului Bucuresti, pentru a fi comunicate unitatilor fiscale din subordine.

Venitul net din arenda se stabileste la fiecare plata prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 25% asupra venitului brut. Impozitul pe veniturile din arenda se calculeaza prin retinere la sursa de catre platitorii de venit la momentul platii venitului, **prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului net, impozitul fiind final.**

Impozitul astfel calculat si retinut pentru veniturile din arenda se vireaza la bugetul de stat pana la data de 25 inclusiv a lunii urmatoare celei in care a fost retinut.

In cazul in care opteaza pentru determinarea venitului net din arenda in sistem real, contribuabilii sunt obligati sa precizeze in scris, in contractul/raportul juridic incheiat, la momentul incheierii acestuia. Modalitatea de impunere aleasa este aplicabila pentru toate veniturile realizate in baza contractului/raportului juridic respectiv.

Potrivit alin (3) ale aceluiasi articol , prin exceptie de la prevederile alin. (1), (2) si (2 indice 1)-(2 indice 5), contribuabilii pot opta pentru determinarea venitului net din cedarea folosintei bunurilor in sistem real, pe baza datelor din contabilitatea in partida simpla.

Potrivit alin (4) , dispozitiile privind optiunea prevazuta la art. 51 alin. (2) si (3) se aplica si in cazul contribuabililor mentionati la alin. (3).

Asfel, daca contribuabilii opteaza pentru determinarea venitului net in sistem real pe baza datelor din contabilitatea in partida simpla si exercita aceasta optiune la incheierea contractului, nu aveti obligatia retinerii impozitului pe venit.

Contributie de asigurari sociale de sanatate

Potrivit art. 296 indice 27 alin. (1) lit. a), contributia de asigurari sociale de sanatate se datoreaza si de catre persoanele care realizeaza venituri din cedarea folosintei bunurilor. Potrivit alin (2) ale aceluiasi articol, persoanele care nu realizeaza intr-un an fiscal venituri de natura celor mentionate la cap. I, venituri sub forma indemnizatiilor de somaj, venituri din pensii mai mici de 740 lei, precum si venituri de natura celor mentionate la art. 296 indice 21 alin. (1) lit. a)-d), g) si h), art. 52 alin. (1) lit. b)-d) si din asocierile fara personalitate juridica prevazute la art. 13 lit. e) au obligatia platii contributiei de asigurari sociale de sanatate asupra veniturilor prevazute la alin. (1).

Potrivit prevederilor art. 296 indice 28 , contributia de asigurari sociale de sanatate prevazuta la art. 296 indice 27 alin. (1) se stabileste de organul fiscal competent, prin decizia de impunere anuala, pe baza informatiilor din:

a) declaratia privind venitul realizat, pentru veniturile din cedarea folosintei bunurilor, transferuri de titluri de valoare, altele decat partile sociale si valorile mobiliare, in cazul

societatilor inchise, si operatiuni de vanzare-cumparare de valuta la termen, pe baza de contract, si orice alte operatiuni de acest gen;

b) declaratia de impunere trimestriala, pentru veniturile din tranzactii cu titluri de valoare, altele decat partile sociale si valorile mobiliare, in cazul societatilor inchise;

c) declaratia privind calcularea si retinerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit;

d) evidenta fiscala, pentru veniturile din cedarea folosintei bunurilor, in cazul in care venitul net se stabileste prin deducerea cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 25% asupra venitului brut.

Potrivit acestor prevederi, contributia de asigurari sociale de sanatate se calculeaza de catre organul fiscal pe baza declaratiei privind calcularea si retinerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit depuse de catre platitorul de venit. In concluzie, nu aveti obligatia retinerii si platii contributiei de asigurari sociale de sanatate.

Referitor la TVA, plata arendei prin produse agricole constituie o livrare de bunuri cu plata dupa cum se prevede la art. 130 din Legea 571/2003 privind Codul fiscal, potrivit caruia: ***“in cazul unei operatiuni care implica o livrare de bunuri si/sau o prestare de servicii in schimbul unei livrari de bunuri si/sau prestari de servicii, fiecare persoana impozabila se considera ca a efectuat o livrare de bunuri si/sau o prestare de servicii cu plata”.***

In acest sens, punctul 8 alin. (2) din Titlul VI al Normelor metodologice de aplicare a Legii 571/2003 privind Codul fiscal stabileste ca operatiunile prevazute la art. 130 din Codul fiscal, includ orice livrari de bunuri/prestari de servicii a caror plata se realizeaza printr-o alta livrare/prestare, precum:

a) plata prin produse agricole, care constituie livrare de bunuri, a serviciului de prelucrare/obtinere a produselor agricole;

b) plata prin produse agricole, care constituie livrare de bunuri, a arendei, care constituie o prestare de servicii.

Fiecare operatiune din cadrul schimbului este tratata separat aplicandu-se prevederile Titlului VI din Codul fiscal in functie de calitatea persoanei care realizeaza operatiunea, cotele si regulile aplicabile fiecărei operatiuni in parte.

Asadar, societatea comerciala efectueaza o livrare de bunuri (produse agricole) si o achizitie de prestari servicii (arenda) cu plata. In conditiile in care sunteti inregistrat ca platitor de TVA si platiti arenda, prin produse agricole, unor persoane fizice, sunteti obligat sa emiteti factura potrivit articolului 155 din Codul fiscal si sa colectati TVA.

= MULT SUCCES ÎN AFACERI =